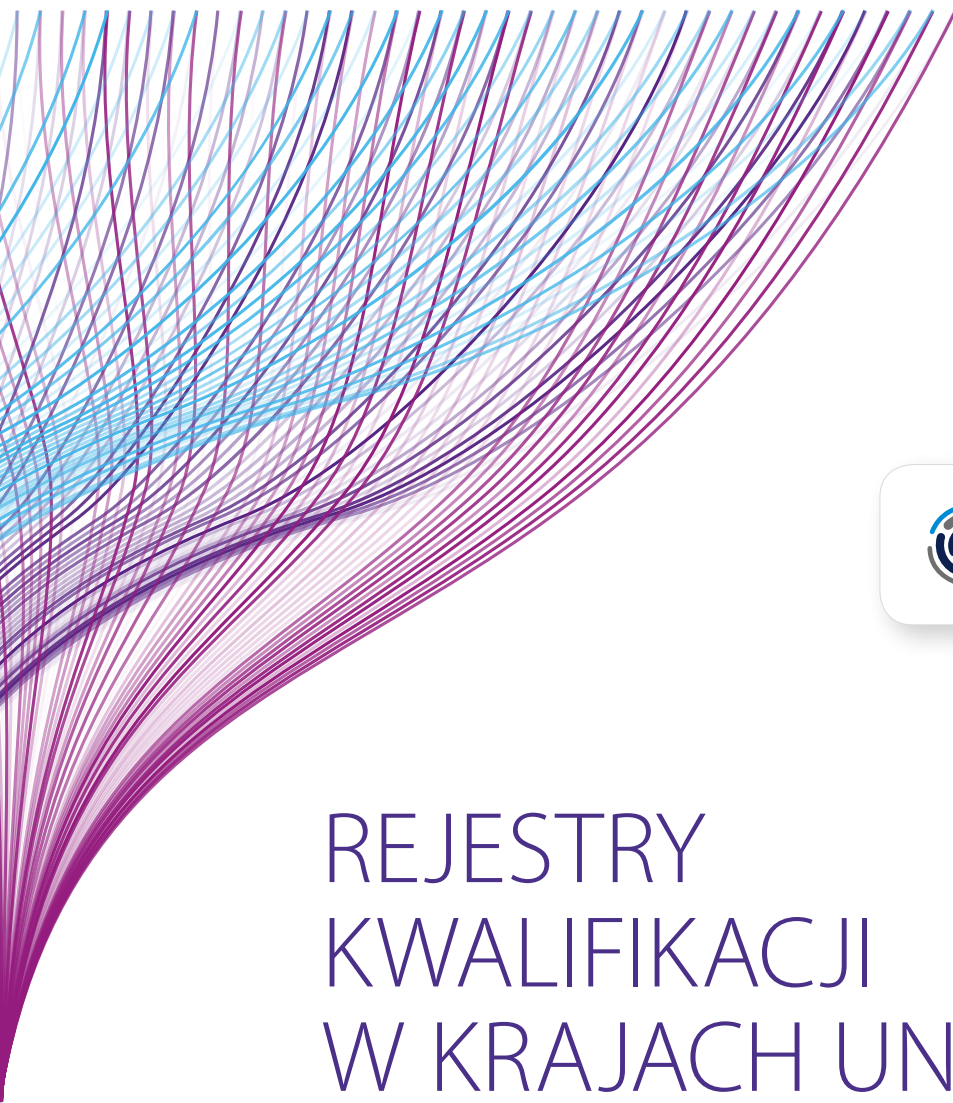
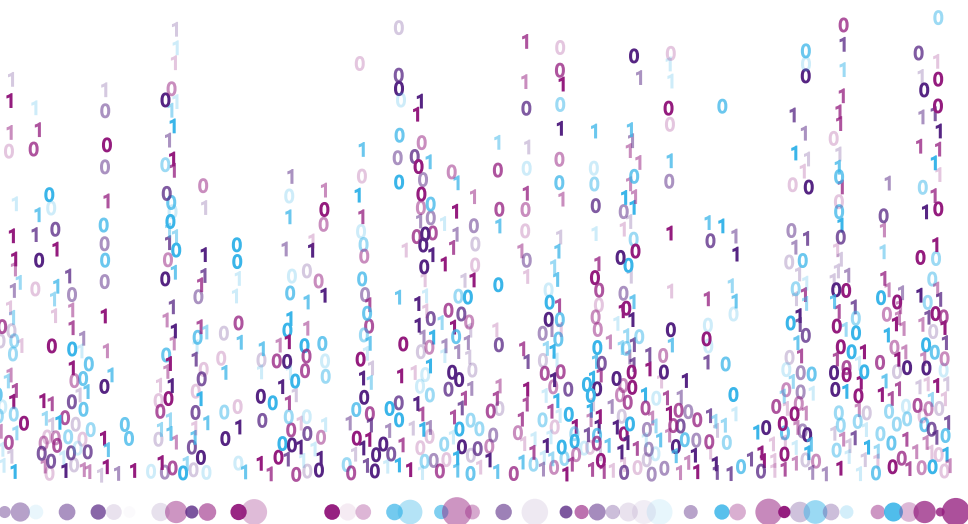

REJESTRY KWALIFIKACJI W KRAJACH UNIJNYCH

REJESTRY KWALIFIKACJI W KRAJACH UNIJNYCH

Warszawa 2020

Koordinacja publikacji:
Beata Balińska
Marek Kopyt

Tłumaczenie z języka angielskiego:
Andrzej Walczak

Redakcja językowa:
Elżbieta Łanik
Monika Niewielska

Projekt graficzny i skład: Anna Nowak
Projekt okładki: Marcin Broniszewski

Ilustracja na okładce:
Shutterstock.com

Druk:
ViW Studio Wiktor Krawczyński
ul. Szkolna 3
05-530 Dobiesz

© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2020
ISBN 978-83-66612-09-9

Wydawca:
Instytut Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa
tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Publikacja została przygotowana przez zespół niezależnych ekspertów międzynarodowych. Przedstawione w nim opinie stanowią punkt widzenia autorów i nie muszą odzwierciedlać opinii Instytutu Badań Edukacyjnych.

Publikacja sfinansowana w ramach projektu „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”, realizowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój”.

Egzemplarz bezpłatny.

Spis treści

WPROWADZENIE.....	7
 AUSTRIACKI REJESTR KRAJOWEJ RAMY KWALIFIKACJI	
Wolfgang Denk	11
 REJESTR CHORWACKIEJ RAMY KWALIFIKACJI	
Barbi Svetec, Ana Tecilazić Goršić	19
 PRZYKŁAD FRANCUSKI: DWIE BAZY DANYCH KWALIFIKACJI W SYSTEMIE KRAJOWYM	
Brigitte Bouquet	33
 ŁOTEWSKA BAZA KWALIFIKACJI	
Jana Admine.....	43
 ZINTEGROWANY REJESTR KWALIFIKACJI W POLSCE	
Robert Ziółkowski, Bartłomiej Głowacki, Marcin Będkowski, Łukasz Budzynowski, Wojciech Stęchły.....	49
 SŁOWACKA KRAJOWA BAZA KWALIFIKACJI	
Ľubica Gállová	65
 BAZA DANYCH SZKOCKIEJ RAMY KWALIFIKACJI	
Shelia Dunn	73
 O AUTORACH	84

Wprowadzenie

Niniejsza publikacja to rezultat współpracy instytucji odpowiedzialnych za prowadzenie i rozwój baz danych lub rejestrów kwalifikacji w wybranych krajach europejskich: Austrii, Chorwacji, na Łotwie, we Francji, w Polsce, Słowacji i Szkocji.

Prace nad nowoczesnymi systemami kwalifikacji prowadzone są na świecie od wielu lat. Rejestry kwalifikacji są z technicznego punktu widzenia narzędziami wspierającymi systemy kwalifikacji w poszczególnych krajach. Z jednej strony umożliwiają szeroki dostęp do kwalifikacji funkcjonujących w krajowych systemach edukacji, z drugiej – wspierają rozwój uczenia się przez całe życie.

Efektywna modernizacja systemu kształcenia – w tym modernizacja systemowych uwarunkowań uczenia się – powinna sprostać wyzwaniom współczesności i tworzyć rozwiązania, które będą stanowiły na nie odpowiedź. Obecne wyzwania społeczne i ekonomiczne wynikają między innymi z rosnącego tempa zmian, związanego zwłaszcza z rozwojem nowych technologii. Nadążenie za nimi z zachowaniem przejrzystości systemu to jedno z zadań stojących przed rejestrami kwalifikacji.

Także natura pracy zmienia się na niespotykaną dotąd skalę. Nowe i powstające technologie – w tym sztuczna inteligencja czy robotyka – odgrywają coraz ważniejszą rolę w kształtowaniu miejsc pracy i zadecydują o ich kształcie w przyszłości. Wpływ ten obejmuje przenoszenie zadań między sektorami, przekształcanie rodzajów zadań wykonywanych w już istniejących miejscach pracy i zmiany sposobu, w jaki ludzie wykonują swoją pracę.

Odpowiedzią na te trendy jest idea uczenia się przez całe życie, w której szczególny akcent kładzie się na rolę edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego. Ten niedoceniany dotąd obszar stwarza dla wielu osób niepowtarzalną szansę na odnalezienie się na stale zmieniającym się rynku pracy. Zmiany te dotyczą każdego z nas i w praktyce oznaczają, że raz obrana ścieżka rozwoju i kariery może się zmienić. W związku z tym należy myśleć perspektywicznie o możliwych kierunkach rozwoju osobistego.

Żeby uczenie się przez całe życie mogło stać się rzeczywistością (codzienną praktyką), konieczne jest wprowadzenie elastycznych form uczenia się,

wykraczających poza te dominujące dotychczas. Zmiany wymaga także sposób komunikowania tego, co umiemy: niezbędne są inne sposoby niż te ograniczające się do podania „ukończonych szkół i kierunków”. Tym, co wprowadza istotną zmianę, jest system kwalifikacji.

Kwalifikacje możemy uzyskać zarówno po ukończeniu szkoły (kwalifikacją jest np. dyplom uczelni wyższej), jak i po potwierdzeniu efektów uczenia się uzyskanych w pracy (kwalifikacją jest także certyfikat nabyty w wyniku walidacji uczenia się nieformalnego). Na system kwalifikacji możemy zatem patrzeć jako na całość rozwiązań związanych z uczeniem się przez całe życie.

W celu zapewnienie spójności działań na rzecz uczenia się przez całe życie określonych w europejskich strategiach rozwoju – w tym działań na rzecz spójności krajowych systemów kwalifikacji, uwzględniających specyfikę kontekstu krajowego – należy wziąć pod uwagę treść obowiązującego zalecenia w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie. Dokument ten zaleca państwom członkowskim, aby: „udostępniały do wiadomości publicznej na poziomie krajowym i unijnym wyniki procesu odnoszenia oraz w miarę możliwości zapewniły dostępność i publikowanie informacji dotyczących kwalifikacji i odpowiadających im efektów uczenia się”.

W niniejszej publikacji prezentujemy wybrane bazy lub rejestry kwalifikacji, które obecnie funkcjonują w takich krajach jak Austria, Chorwacja, Francja, Łotwa, Polska, Słowacja i Szkocja.

W Austrii – tak jak w większości opisanych krajów – rejestr kwalifikacji (*NQF Register*) jest narzędziem służącym promocji uczenia się przez całe życie. W wypadku tego kraju cel ten regulują zapisy ustawy o *NQF*. Publikacja kwalifikacji w rejestrze oznacza, że proces przypisywania poziomu *NQF* do kwalifikacji zawodowej został pomyślnie zakończony, poziom kwalifikacji jest określony prawidłowo, a instytucja nadająca kwalifikację ma prawo do umieszczenia informacji o poziomie *NQF/EQF* na swoich certyfikatach. Co istotne dla dalszego rozwoju systemu kwalifikacji, w Austrii „wszystkie partie polityczne wspierają projekt *NQF*”, a polityka państwa w obszarze edukacji wspiera zrównoważony proces wdrażania krajowej ramy kwalifikacji na każdym etapie. Przypisywanie poziomu do kwalifikacji nieuregulowanych może stać się impulsem prowadzącym do popularyzacji *NQF* wśród nowych grup docelowych poprzez promowanie kształcenia dorosłych i szkoleń w różnych sektorach.

Chorwacka Rama Kwalifikacji (*CROQF*) została zaprojektowana jako narzędzie do wprowadzania zmian w celu podniesienia jakości edukacji w kraju. Jest rozwiązaniem nieobowiązkowym dla instytucji edukacyjnych i ma służyć jako znak jakości i adekwatności kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Rejestr Chorwackiej Ramy

Kwalifikacji CROQF składa się z trzech podrejestrów, czyli: z Rejestru Standardów Zawodowych – zawierającego opisy wymagań dla zawodów, w szczególności zadań zawodowych i opisy zestawów wymaganych kompetencji, z Rejestru Opisanych Kwalifikacji – zawierającego opisy kwalifikacji, programy prowadzące do uzyskania kwalifikacji oraz wykaz podmiotów uprawnionych do nadawania kwalifikacji, a także z Rejestru Jednostek Uczenia się – zawierającego informacje o programach prowadzących do nabywania kwalifikacji oraz walidacji zestawów efektów uczenia się w powiązaniu z wykazem podmiotów i przedsiębiorców upoważnionych do nadawania certyfikatów potwierdzających uzyskanie zestawów efektów uczenia się.

We **Francji** w ramach nowo powołanej instytucji *France Compétences* obecnie działają dwie bazy danych kwalifikacji oraz francuska rama kwalifikacji. Pierwsza z nich (*Répertoire national des certifications professionnelles, RNCP*) służy do obsługi krajowej ramy kwalifikacji i zawiera kwalifikacje z przypisanymi poziomami, a druga (*Répertoire spécifique*) to baza danych kwalifikacji rynku pracy, które nie mają przypisanych poziomów francuskiej ramy kwalifikacji.

Łotewska Baza Kwalifikacji (*LQD*) to cyfrowa baza kwalifikacji krajowych z przypisanym poziomem Łotewskiej Ramy Kwalifikacji (*LQF*), która odnosi się do Europejskiej Ramy Kwalifikacji (*EQF*). Kwalifikacje krajowe włączone do Łotewskiej Ramy Kwalifikacji (*LQF*) i Bazy *LQD* są własnością państwa, ponieważ zostały opracowane i opublikowane zgodnie z przepisami Rady Ministrów. Obecnie do Bazy *LQD* włączone są jedynie kwalifikacje krajowe o zapewnionej jakości, nadawane w ramach edukacji formalnej. W Bazie *LQD* znajdują się trzy rodzaje kwalifikacji krajowych, które pochodzą z systemu oświaty, ze szkolnictwa zawodowego oraz ze szkolnictwa wyższego.

W **Polsce** funkcjonuje Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK), który jako element Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) ewidencjonuje wszystkie kwalifikacje pełne i częściowe wpisane do ZSK. Oznacza to, że w ZRK znajdują się z mocy prawa kwalifikacje pełne i częściowe z systemów oświaty i szkolnictwa wyższego oraz włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacje uregulowane przepisami prawa. Ponadto ZRK zbiera włączone do ZSK kwalifikacje nieuregulowane powszechnie obowiązującym prawem (kwalifikacje rynkowe), jak również kwalifikacje włączone do ZSK na podstawie szczegółowego upoważnienia określonego w ustawie o ZSK, np. kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych. Na portalu ZRK znajdziemy informacje nie tylko o kwalifikacjach włączonych do systemu, lecz także o powiązanych z nimi instytucjach, efektach uczenia się wymaganych dla poszczególnych kwalifikacji oraz kryteriach ich weryfikacji, jak również szczegółowe wymagania dotyczące walidacji. ZRK jest rejestrem publicznym, funkcjonującym zgodnie z ustawą o ZSK, dostępnym online dla wszystkich zainteresowanych.

Na **Słowacji** funkcjonuje jeden z najmłodszych systemów kwalifikacji w Europie. Utworzenie Krajowych Ram Kwalifikacji (*SKKR*) i Krajowej Bazy Kwalifikacji (*NSK*) było pierwszym krokiem do wprowadzenia systemu walidacji i uznawania kwalifikacji uzyskanych w drodze edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego. Słowacka Krajowa Baza Kwalifikacji (*NSK*) jest rejestrem publicznym dostępnym online, zawierającym kwalifikacje zawodowe, które na początkowym etapie zostały wybrane przez pracodawców jako kluczowe dla rynku pracy. Natomiast głównym podmiotem odpowiedzialnym za opisy kwalifikacji zawodowych i rozwój *NSK* pozostają na Słowacji rady sektorowe.

Baza danych **Szkockiej** Ramy Kwalifikacji *SCQF* to dostępny online krajowy zbiór kwalifikacji mających przypisaną poziom Szkockiej Ramy Kwalifikacji (*Scottish Credit and Qualifications Framework, SCQF*) oraz określoną liczbę punktów przypisaną do osiągnięć (tzw. *credit points*). Podobnie jak w przypadku Szkockiej Ramy Kwalifikacji (*SCQF*), nie istnieją żadne przepisy prawne regulujące działanie Bazy Danych *SCQF*. Instytucje *CRB* (*Credit Rating Body*) muszą przestrzegać 25 zasad wymaganych przy opisie kwalifikacji, które zostały zawarte w podręczniku *SCQF* (*SCQF Handbook*).

Na koniec chcielibyśmy podziękować współautorom, czyli Janie Admine, Marcinowi Będkowskiemu, Brigitte Bouquet, Łukaszowi Budzynowskiemu, Wolfgangowi Denkowi, Sheili Dunn, Ľubicy Gállovej, Bartłomiejowi Głowackiemu, Wojciechowi Stęchłemu, Anie Tecilazic Gorsić, Barbi Svetec oraz Robertowi Ziółkowskiemu za ich pracę, kompetentne uwagi i analizę przedstawionych zagadnień. Słowa podziękowania kierujemy do Beaty Balińskiej za koordynację prac nad publikacją, a także do pracowników działu upowszechniania IBE za umiejętności redakcyjne oraz wsparcie w opracowaniu publikacji.

Marek Kopyt

AUSTRIA

AUSTRIACKI REJESTR KRAJOWEJ RAMY KWALIFIKACJI

www.qualifikationsregister.at

STRUKTURA REJESTRU NQF

Publikacja kwalifikacji w rejestrze (*NQF-Register*)¹ oznacza, że proces przypisywania poziomu NQF do kwalifikacji został pomyślnie zakończony, poziom jest określony prawidłowo, a instytucja nadająca kwalifikację ma prawo do umieszczenia informacji o poziomie NQF/EQF² na swoich certyfikatach. Proces przypisywania poziomu i zasady działania rejestru są opisane w ustawie o ramach kwalifikacji (*NQF Act*).

Austriacki rejestr kwalifikacji (*NQF-Register*) budowany jest od kilku lat. W początkowej fazie wdrażania rejestru proces odnoszenia ram krajowych do EQF nie był jeszcze sfinalizowany. Obecnie baza danych rejestru składa się z dwóch głównych części: właściwego rejestru zawierającego wszystkie kwalifikacje, które mają przypisany poziom, oraz strony internetowej, gdzie opublikowane są informacje dla różnych grup docelowych na temat krajowej ramy kwalifikacji w języku niemieckim i angielskim. Rejestr został opracowany i jest zarządzany przez Krajowy Punkt Koordynacyjny Krajowej Ramy Kwalifikacji (*NCP*).

Rejestr został wykonany przy wykorzystaniu technologii Java, JavaScript, HTML 5 i powstał w oparciu o system zarządzania bazami danych PostgreSQL 9.2. W celu łatwiejszej obsługi frontendu i backendu oraz zwiększenia możliwości w zakresie budowy interfejsu, rejestr jest osadzony w systemie zarządzania treścią WordPress.

Centralnym elementem witryny rejestru jest funkcja wyszukiwania kwalifikacji w bazie. Użytkownik ma do wyboru różne opcje, które ułatwiają odnalezienie odpowiedniej kwalifikacji. Może filtrować różne typy kwalifikacji lub wybrać wyszukiwanie pełnotekstowe. Za pomocą przycisku „wyszukiwanie rozszerzone”

¹ Za tekstem w j. angielskim przyjmujemy, że ang. *NQF Register* to Austriacki Rejestr Krajowej Ramy Kwalifikacji.

² EQF (ang. *European Qualifications Framework*) – Europejska Rama Kwalifikacji.

uzyskuje się dostęp do większej liczby filtrów. Można wybrać wyszukiwanie pełnotekstowe, według poziomu *NQF*, rodzaju kwalifikacji, np. staży lub według takich kategorii, jak czas kształcenia lub sektor. Ponadto możliwe jest wygenerowanie pliku PDF dla wybranej kwalifikacji w celu wyeksportowania i wydrukowania informacji na własny użytek, stworzenie listy ulubionych kwalifikacji lub porównanie dwóch wybranych kwalifikacji.

Od września 2019 w Rejestrze *NQF* znajduje się 41 kwalifikacji regulowanych³. Ze względu na konieczność efektywnego wykorzystania zasobów, kwalifikacje uregulowane zostały pogrupowane przed przypisaniem im poziomu *NQF*. Przykładowo Rejestr *NQF* zawiera dziesięć różnych opisów kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu kształcenia czeladniczego (ang. *apprenticeship*), które odpowiadają wszystkim 198 programom czeladniczym w Austrii. Kwalifikacje takie jak licencjat, magister i doktor z systemu bolońskiego otrzymały na mocy prawa poziomy 6, 7, 8 i zakłada się, że w Rejestrze *NQF* pojawią się również niektóre przykłady kwalifikacji z obszaru szkolnictwa wyższego.

W odróżnieniu od innych rejestrów, rejestr austriacki (*NQF Register*) nie agreguje informacji z istniejących baz danych. Na jego użytek tworzy się nowe zbiory i opracowuje je z myślą o docelowym użytkowniku. Daje to możliwość odpowiedniego opracowania i dalszego rozwoju bazy bez obciążania jej zbędnymi danymi. Rejestr *NQF* powinien działać jako narzędzie wspierające transparentność. Ma zapewniać natychmiastowy dostęp do informacji i umożliwiać znalezienie szczegółowych danych w innych źródłach.

Jakie dane są gromadzone? Złożenie wniosku o przypisanie poziomu do kwalifikacji wymaga wprowadzenia różnego rodzaju informacji. Podanie części z nich jest obowiązkowe, części – dobrowolne. Oprócz nazwy kwalifikacji oraz podmiotu nadającego kwalifikację, zasadnicze znaczenie mają opisy efektów uczenia się, metody weryfikacji efektów uczenia się, zasady zapewniania jakości oraz powiązanie efektów uczenia się z charakterystykami poziomów. Oprócz informacji o charakterze obligatoryjnym, podawanie innych danych ma charakter dobrowolny. Z założenia informacje te powinny pomóc zainteresowanemu użytkownikowi w uzyskaniu pełnej wiedzy na temat kwalifikacji, np. o szczególnych wymaganiach dotyczących uzyskania kwalifikacji. Niektóre dane są istotne dla procesu przypisywania poziomu, niektóre publikuje się z myślą o ułatwieniu użytkownikom korzystania z rejestru. Aby dotrzeć do szerszego grona odbiorców oraz ułatwić zrozumienie informacji na temat krajowych ram kwalifikacji, zrezygnowano z publikowania informacji specjalistycznych.

³ Kwalifikacja regulowana: kwalifikacja regulowana przez prawo, za którą odpowiada ministerstwo lub kraj związkowy.

ROZWÓJ REJESTRU NQF

Projektowanie Rejestru NQF obejmowało trzy różne etapy. Pierwszy polegał na przygotowaniu bazy danych. Wykonanie technicznej części zadania zostało powierzone podwykonawcy. Głównym wyzwaniem było zdefiniowanie potrzeb i niezbędnych elementów bazy w czasie, gdy nie istniały jeszcze podstawy prawne regulujące funkcjonowanie NQF. Można powiedzieć, że była to praca ciągła, ograniczona głównie do rozwiązywania kwestii technicznych. Z tego względu Krajowy Punkt Koordynacyjny NQF (NCP) opracował wyczerpującą specyfikację i, zgodnie z austriackimi przepisami, zaproszono kilku potencjalnych wykonawców do złożenia ofert. Wykonawca, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę, został wybrany do stworzenia oprogramowania i udostępniania bazy na swoim serwerze. Ta sama procedura została wykorzystana w celu przygotowania, zgodnie z wcześniej opracowanym projektem graficznym, systemu zarządzania treścią (WordPress).

Drugi etap obejmował wprowadzenie niezbędnych zmian dla zachowania zgodności z ustawą o krajowej ramie kwalifikacji (*Federal Act on National Qualifications Framework*)⁴. Ustawa została przyjęta w 2016 r. i zawiera opis procesu przypisywania poziomu NQF do kwalifikacji. Etap ten obejmował również prace techniczne związane z przesyłaniem danych do europejskich portali oraz optymalizację obsługi.

Etap trzeci polega na stałej aktualizacji informacji istotnych z punktu widzenia różnych grup użytkowników, a także na ewaluacji łatwości obsługi rejestru. Poprawa obsługi możliwa była dzięki wdrożeniu nowoczesnego systemu zarządzania treścią (WordPress), który z racji zaawansowania technologicznego pozwala na elastyczne dostosowanie sposobu prezentacji informacji. Rejestr NQF jest obecnie dostępny również na wszelkiego typu urządzeniach mobilnych. System spełnia wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych dla osób niepełnosprawnych. Głównym wyzwaniem związanym z tworzeniem rejestru była praca w zmieniających się warunkach politycznych i gospodarczych.

W ciągu sześciu lat koszt prac związanych z tworzeniem bazy rejestru przez podwykonawców wynosił około 20 000 euro rocznie, z wyłączeniem 4 500 euro wydawanych na hosting, regularne aktualizacje i zapewnienie bezpieczeństwa danych – całość finansowana była przez władze krajowe i Unię Europejską.

⁴ The federal act on National Qualifications Framework (NQF) wszedł w życie dnia 15 marca 2016, ustanawiając krajowe ramy kwalifikacji w Austrii.

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE REJESTRU NQF

Prace nad krajową ramą kwalifikacji w Austrii przyspieszyły dzięki zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z 2008 r. oraz przyjęciu, na ostatnim etapie, ustawy federalnej dotyczącej krajowej ramy kwalifikacji (ustawa o *NQF*). Ustawa ta została przyjęta przez parlament austriacki wiosną 2016 r. i weszła w życie 15 marca 2016 r. Ustawa o *NQF*, jako podstawa prawna, była niezbędnym krokiem do pełnego wdrożenia krajowej ramy kwalifikacji w Austrii.

Żeby lepiej zrozumieć cele *NQF*, w rozwój ustawy zaangażowane były wszystkie zainteresowane strony. Pracowano pod przewodnictwem Federalnego Ministerstwa Edukacji i Spraw Kobiet we współpracy z Federalnym Ministerstwem Nauki, Badań Naukowych i Gospodarki. Obecnie obie instytucje funkcjonują jako jedna pod nazwą Federalne Ministerstwo Edukacji, Nauki i Badań.

Ustawa reguluje proces przypisywania kwalifikacji do jednego z ośmiu poziomów *NQF*, uwzględniając efekty uczenia się oraz zasady publikacji informacji o kwalifikacjach w Rejestrze *NQF*.

Ponadto w ustawie określono skład i zadania odpowiednich organów biorących udział w tym procesie, tj. Krajowego Punktu Koordynacyjnego *NQF* (*NCP*), grupy sterującej *NQF* i rady doradczej *NQF* oraz funkcje zewnętrznych ekspertów posiadających wiedzę specjalistyczną. Główne zadania Krajowego Punktu Koordynacyjnego *NQF* (*NCP*) opisane w ustawie o *NQF* to:

- formalna i merytoryczna weryfikacja wniosku o przypisanie danego poziomu *NQF* do kwalifikacji, wspieranie rozwoju i dalszego wdrażania *NQF* w Austrii, prowadzenie Rejestru *NQF* oraz przypisywanie poziomu do kwalifikacji (Rejestr *NQF* zawiera kwalifikacje, które mają przypisany poziom oraz, co najmniej, nazwę instytucji nadającej kwalifikację, opis kwalifikacji i kluczowe efekty uczenia się),
- działania z zakresu public relations i doradztwo dla organizacji ubiegających się o przypisanie poziomu do kwalifikacji.

Ustawa o *NQF* umożliwia przypisywanie poziomowi do kwalifikacji uregulowanych i nieuregulowanych⁵. Zapisy ustawy promują również uczenie się przez całe życie, którego częścią jest edukacja pozaformalna oraz nieformalne uczenie się. Instytucje nadające kwalifikacje nieuregulowane mogą złożyć wniosek o przypisanie poziomu od jesieni 2019 r.

⁵ Kwalifikacja nieuregulowana: kwalifikacja, która nie jest regulowana przez prawo.

PROCES PRZYPISYWANIA POZIOMU NQF DO KWALIFIKACJI

Wniosek o przypisanie poziomu NQF do kwalifikacji uregulowanych może zostać przesłany do Krajowego Punktu Koordynacyjnego NQF (NCP)⁶ przez właściwe ministerstwa lub kraje związkowe. Szablon wniosku udostępnia Krajowy Punkt Koordynacyjny NQF (NCP). W rzeczywistości poziom NQF określa się wyłącznie dla kwalifikacji uregulowanych. Są to głównie, oprócz kwalifikacji bolońskich, odpowiednie kwalifikacje ze szkolnictwa zawodowego (VET). Od października 2019 r. instytucje nadające kwalifikacje nieuregulowane mogą składać wnioski za pośrednictwem punktu obsługi NQF (ang. *NQF Service Point*).

Kwalifikacje powinny być opisane za pomocą efektów uczenia się. Instytucja nadająca kwalifikacje musi odnieść efekty uczenia się do odpowiednich charakterystyk poziomów. Sposób oceny i weryfikacji faktycznie osiągniętych efektów uczenia się należy opisać w możliwie najbardziej przejrzysty sposób. Podstawowe zasady, wymagania formalne i dalsze informacje można znaleźć w Podręczniku NQF opracowanym przez Krajowy Punkt Koordynacyjny NQF (NCP) i zatwierdzonym przez Grupę Sterującą NQF.

Przystępując do procesu przypisywania poziomu, Krajowy Punkt Koordynacyjny NQF (NCP) przeprowadza formalną i merytoryczną weryfikację wniosku. Może ona obejmować włączenie ekspertyzy zewnętrznej i powinna zawierać obowiązkowe oświadczenie Rady Doradczej NQF. Na ostatnim etapie decyzja Krajowego Punktu Koordynacyjnego NQF (NCP) o przypisaniu poziomu i wszystkie istotne dokumenty są przesyłane do Grupy Sterującej NQF, która może sprzeciwić się tej decyzji większością dwóch trzecich głosów. W przypadku zawetowania decyzji, instytucja nadająca kwalifikację zostaje poinformowana i ma możliwość złożenia nowego wniosku. Jeśli decyzja nie zostanie podważona, kwalifikacja jest publikowana w rejestrze NQF. Od tego momentu przypisanie poziomu ma charakter oficjalny, a instytucja nadająca kwalifikację może umieścić informacje o poziomie NQF/EQF na swoich certyfikatach.

⁶ Punkt usługowy NQF jest organem pośredniczącym między instytucją nadającą kwalifikacje o charakterze nieregulowanym a organami NQF. Punkt składa wnioski o przypisanie poziomu kwalifikacji w imieniu instytucji nadającej kwalifikację i może monitorować odpowiedni sektor związany z kwalifikacją w celu oceny jej porównywalności z NQF. Obecnie istnieje sześć różnych punktów usługowych NQF wyznaczonych przez ministra edukacji, nauki i badań.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Wdrażanie *NQF* jest procesem ciągłym i wymaga otwartości na rozwój i zmiany. Ma również wymiar europejski – jest powiązany z *EQF*. Dlatego potrzebna jest podwójna strategia – łącząca wymiar krajowy i europejski. Rejestr *NQF* jest technicznie gotowy do automatycznego przesyłania danych. Rzeczywisty rozmiar danych umożliwi ich ręczne przesłanie. Ważną kwestią z punktu widzenia dalszej integracji z inicjatywami europejskimi jest udostępnienie w rejestrze danych w języku niemieckim i angielskim. Dostarczenie informacji w języku angielskim będzie szczególnym wyzwaniem w przypadku kwalifikacji nieuregulowanych, ponieważ ze względu na krajowy zasięg nie funkcjonują one w języku angielskim. Informacje w języku angielskim powinny również sprzyjać zwiększeniu użyteczności rejestru.

Na poziomie krajowym stoją przed nami dwa wyzwania. Uruchomienie punktów obsługowych *NQF* (ang. *NQF Service Point*), które pozwolą na przypisywanie poziomu do kwalifikacji nieuregulowanej oraz włączenie tych kwalifikacji do Rejestru *NQF*. Drugim wyzwaniem jest pełna automatyzacja procesu przypisywania poziomu, co oznacza, że wniosek będzie można przekazać elektronicznie, a wszystkie zaangażowane podmioty będą miały odpowiednie konta, które pozwolą na przeprowadzenie procesu przypisywania poziomu.

Na szczeblu krajowym nie planuje się obecnie dalszej integracji Rejestru *NQF* z innymi bazami danych. Jednym z głównych celów rejestru *NQF* jest promowanie krajowej ramy kwalifikacji i zwiększenie przejrzystości w już funkcjonującym, złożonym systemie edukacyjnym w Austrii. *NQF* jest także narzędziem promującym uczenie się przez całe życie. W nadchodzących latach od decyzji politycznych będzie zależało, jaką rolę *NQF* będzie mogła odegrać w tym procesie.

Wszystkie partie polityczne w Austrii wspierają projekt *NQF*. Powinno to korzystnie wpłynąć na dalszy, zrównoważony proces wdrażania krajowej ramy kwalifikacji. Przypisywanie poziomu do kwalifikacji nieuregulowanej może stać się impulsem prowadzącym do popularyzacji *NQF* wśród nowych grup docelowych poprzez promowanie kształcenia dorosłych i szkoleń w różnych sektorach. Ważnym i koniecznym krokiem wspomagającym rozwój ramy kwalifikacji będzie umieszczenie informacji o poziomie kwalifikacji na oficjalnych certyfikatach. Proces ten rozpoczął się już w przypadku niektórych kwalifikacji uregulowanych i wpłynie na większą świadomość dotyczącą funkcjonowania ramy kwalifikacji w Austrii.

CHORWACJA

REJESTR CHORWACKIEJ RAMY KWALIFIKACJI

www.kvalifikacije.hr/index.php/en/register-cqf

Chorwacka Rama Kwalifikacji (CROQF) jest jednym z głównych narzędzi wspierających reformowanie i poprawę jakości edukacji na wszystkich poziomach. W niniejszym artykule autorzy skoncentrowali się w szczególności na Rejestrze Kwalifikacji CROQF (*Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira*). Poniżej przedstawione zostały następujące zagadnienia: historia rejestru, przepisy prawne regulujące jego funkcjonowanie, rola instytucji zarządzającej rejestrem, rodzaje kwalifikacji gromadzonych w rejestrze, zasady udziału w systemie podmiotów włączających kwalifikacje do rejestru, rozwiązania rejestru wspierające interesariuszy oraz plany dotyczące rozwoju rejestru.

HISTORIA REJESTRU

Chorwacka Rama Kwalifikacji (CROQF) od samego początku została zaprojektowana jako narzędzie do wprowadzania zmian w celu podniesienia jakości edukacji w kraju. Jest rozwiązaniem nieobowiązkowym¹ dla instytucji edukacyjnych i ma służyć jako znak jakości i adekwatności kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Zgodnie z założeniami Ramy CROQF, od instytucji edukacyjnych wymaga się stałego utrzymywania i podnoszenia jakości swoich programów nauczania po to, aby mogły oferować swoim absolwentom wiedzę i umiejętności potrzebne do zmierzenia się z globalnymi wyzwaniami.

Mimo że sama koncepcja ramy kwalifikacji pojawiła się już wcześniej, oficjalne prace nad nią rozpoczęły się w marcu 2006 r., kiedy Ministerstwo Nauki, Edukacji i Sportu powołało Komisję ds. Wprowadzenia CROQF pod przewodnictwem ministra. W lipcu 2007 r., po konsultacjach z zainteresowanymi stronami, rząd Chorwacji przyjął Założenia dla Chorwackiej Ramy Kwalifikacji (*Baseline of the Croatian Qualifications Framework – CROQF Baseline*). Wraz z Założeniami dla CROQF wprowadzono zestaw

¹ Zmiany wynikające z założeń CROQF dotyczą całej edukacji. Jednakże wykorzystanie ramy do reformowania, restrukturyzacji i rekonceptualizacji kwalifikacji jest dobrowolne. Oznacza to, że nadal nie istnieje prawnie wiążąca procedura, która wymagałaby, aby program kształcenia/studiów był zgodny z odpowiednim standardem.

kryteriów dotyczących: transparentności i wiarygodności kwalifikacji, możliwości ich progresji oraz zasad ich uzyskiwania i nadawania (w tym walidacji i uznawania).

Chorwacka Rama Kwalifikacji (*CROQF*) została zaprojektowana w taki sposób, aby umożliwić współpracę wszystkich zainteresowanych stron. Powołano Krajową Komisję ds. Rozwoju *CROQF* oraz Krajową Komisję ds. Wdrożenia *CROQF*, których celem było stworzenie podstaw do opracowania ram prawnych i instytucjonalnych do dalszego rozwoju i wdrażania ramy. W 2012 r. powołano Komisję ds. Opracowania Ustawy o Chorwackiej Ramie Kwalifikacji (oraz odpowiednich rozporządzeń), a sama ustawa (*CROQF Law*) została przyjęta w roku 2013 – w tym samym roku, w którym Grupie Doradczej ds. Europejskiej Ramy Kwalifikacji przedstawiono Raport Referencyjny i Raport Samopotwierdzenia Krajowej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Był to początek nowego etapu wdrażania ramy kwalifikacji, który obejmował opracowanie rejestru i systemu informatycznego wspierającego jego rozwój i wdrożenie. Rozporządzenie w sprawie Rejestru Chorwackiej Ramy Kwalifikacji zostało przyjęte przez Ministerstwo Nauki, Edukacji i Sportu, a jego koncepcja została opracowana w 2014 r. Podstawowe funkcje systemu informatycznego rejestru zostały wdrożone w 2015 r. i były zgodne z wcześniejszymi założeniami.

Rejestr *CROQF* składa się z trzech sub-rejestrów:

- Rejestru Standardów Zawodowych – w którym zawarte są opisy wymagań dla zawodów, w szczególności zadań zawodowych, i opisy zestawów wymaganych kompetencji,
- Rejestru Opisanych Kwalifikacji – w którym znajdują się opisy kwalifikacji, programy² prowadzące do uzyskania kwalifikacji oraz wykaz podmiotów uprawnionych do nadania kwalifikacji,
- Rejestru Jednostek Efektów Uczenia się – gromadzone są w nim informacje o programach prowadzących do nabywania kwalifikacji oraz walidacji zestawów efektów uczenia się. Znajduje się tam także wykaz podmiotów i przedsiębiorców upoważnionych do nadawania certyfikatów potwierdzających uzyskanie zestawów efektów uczenia się.

Rejestr Opisanych Kwalifikacji jest połączony z Rejestrem Standardów Zawodowych na zasadzie powiązań ustanowionych między standardami zawodów a opisami kwalifikacji. Każda kwalifikacja opracowana z uwzględnieniem wymagań rynku pracy powinna korespondować z jednym lub kilkoma standardami

² Proces akredytacji dotyczy tylko programów nauczania w edukacji formalnej, dlatego można odnieść możliwości zdobycia kwalifikacji tylko do programów prowadzonych w edukacji formalnej (ang. *The accreditation process is only of formal education programmes, so a link can only be demonstrated with formal education programmes*).

zawodowymi. Podczas włączania kwalifikacji do systemu rady sektorowe biorą pod uwagę, czy ten wymóg został spełniony.

Każdy standard ma przypisany własny kod, za pomocą którego można w rejestrze sprawdzić powiązania pomiędzy poszczególnymi standardami zawodów i opisami kwalifikacji. Zestawy efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji muszą obejmować zestawy kompetencji odpowiednich dla danych standardów zawodowych. Jeśli wszystkie merytoryczne zestawy kompetencji wymagane dla danego zawodu znajdują się w opisie kwalifikacji, uważa się oba opisy za zgodne.

System informatyczny Rejestru CROQF zapewnia wsparcie w procesie składania wniosków o włączenie kwalifikacji i standardów zawodowych do Rejestru CROQF oraz zapewnia wsparcie w procesie oceny tych wniosków. Umożliwia również właściwym ministerstwom prowadzenie prac związanych z rejestrem oraz zapewnia powszechny dostęp do zawartych w rejestrze danych publicznych. Ponadto służy jako platforma interoperacyjności z innymi systemami informatycznymi i wspiera publikację danych na poziomie unijnym.

Dodatkowo opracowano stronę internetową z powszechnym dostępem do danych przechowywanych w systemie informatycznym Rejestru CROQF, a także pulpit nawigacyjny zawierający raporty dotyczące działania systemu.

Połączenie danych rejestru z innymi systemami informatycznymi, takimi jak Europejska Klasyfikacja Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów (*European Classification of Skills/Competences, Occupations and Qualifications – ESCO*) oraz *Learning Opportunities and Qualifications in Europe (LOQ)* było możliwe dzięki zastosowaniu interfejsu REST API.

System informatyczny Rejestru CROQF jest stale rozwijany i udoskonalany w taki sposób, aby spełniał potrzeby różnych grup użytkowników i stawał się coraz bardziej przydatny i przyjazny w obsłudze.

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE REJESTRU CROQF

Prace nad Rejestrem CROQF rozpoczęły się po przyjęciu ram prawnych określających zasady jego budowy i działania, czyli ustawy o Chorwackiej Ramie Kwalifikacji z 2013 r. (*Official Gazette*, 22/13, 41/16, 64/18) oraz Rozporządzenia w sprawie Rejestru CROQF z 2014 r. (*Official Gazette*, 62/14). Zgodnie z ramami prawnymi podstawą Rejestru CROQF są opisy kwalifikacji, które przedstawiają treść i strukturę kwalifikacji oraz zawierają minimalne kryteria dotyczące jakości kwalifikacji i jej adekwatności do wymagań rynku pracy i, co najważniejsze, określają minimalną ilość efektów uczenia się, które powinny być zawarte

we wszystkich programach kształcenia prowadzących do zdobycia określonej kwalifikacji. Opisy kwalifikacji zorientowanych na rynek pracy powinny być dostosowane do standardów zawodowych, które obejmują informacje o kluczowych zadaniach charakterystycznych dla danego zawodu i kompetencjach niezbędnych do jego wykonywania. Dzięki temu możliwe jest zapewnienie funkcjonalności kwalifikacji i jej adekwatności do wymagań rynkowych.

Opisy kwalifikacji mają również zasadnicze znaczenie dla transparentności efektów uczenia się, które są wymagane dla określonej kwalifikacji. Obecnie obowiązujące ramy prawne obejmują utworzenie publicznego Rejestru *CROQF* (ustawa, art. 13.1) w celu: zapewnienia przejrzystości systemu, prowadzenia dokumentacji, umożliwienia łączenia i porównywania danych dotyczących opisów kwalifikacji i efektów uczenia się, a także standardów i kompetencji zawodowych oraz różnych powiązanych programów kształcenia.

Opisy kwalifikacji, po przeprowadzeniu gruntownego procesu oceny i uzgodnieniu przez wszystkich interesariuszy, wyznaczają normy krajowe i są podstawą do opracowania lub udoskonalenia programów kształcenia i studiów, dostosowanych do przyjętych kryteriów jakości i adekwatności kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. W procesie tym, zgodnie z ustawą, odpowiednie poziomy Chorwackiej Ramy Kwalifikacji przypisuje się kwalifikacjom, które można odnieść do poziomów Europejskiej Ramy Kwalifikacji (*EQF*) i Ram Kwalifikacji dla Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (*QF-EHEA*). Umożliwia to porównanie ich z kwalifikacjami funkcjonującymi w systemach kwalifikacji w innych krajach.

ROLA INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ REJESTREM *CROQF*

Ramy prawne określają zasady zarządzania trzema rejestrami składającymi się na Rejestr *CROQF*. Ministerstwo odpowiedzialne za edukację i naukę w kraju ma prowadzić Rejestr Opisanych Kwalifikacji i Rejestr Jednostek Efektów Uczenia się, a ministerstwo odpowiedzialne za pracę ma zarządzać Rejestrem Standardów Zawodowych.

Regulacje prawne określają wymagania dotyczące zasobów ludzkich, warunków technicznych i organizacyjnych niezbędnych do funkcjonowania rejestrów, a także zasady wprowadzania do nich danych. Ustalone są również prawnie zasady gromadzenia, sposoby zabezpieczenia i ochrony danych.

Ponadto w przyjętych ramach prawnych przewidziano, że ministerstwo odpowiedzialne za edukację i naukę będzie dbać o zapewnienie ciągłego funkcjonowania

systemu informatycznego Rejestru *CROQF* oraz niezbędnych do tego zasobów technicznych.

W praktyce oznacza to, że ministerstwo odpowiedzialne za edukację i naukę, oprócz prowadzenia Rejestru Opisanych Kwalifikacji oraz Rejestru Jednostek Efektów Uczenia się, odpowiada także za bieżące funkcjonowanie i rozwój systemu informatycznego Rejestru *CROQF*. Oznacza to: ogólne zarządzanie sub-rejestrami, weryfikację dostępu do danych, oferowanie wsparcia użytkownikom, rozwiązywanie bieżących problemów, identyfikację potrzeb użytkowników, planowanie dalszego rozwoju rejestrów, współpracę z dostawcą usług IT, a także zapewnianie niezbędnych środków finansowych do funkcjonowania rejestrów.

KWALIFIKACJE GROMADZONE W REJESTRZE *CROQF*

Po ustaleniu ram instytucjonalnych i określeniu technicznych warunków wstępnych zaczęły napływać wnioski o włączenie standardów zawodowych i opisów kwalifikacji do Rejestru *CROQF*. Pierwszy standard zawodowy został włączony do rejestru we wrześniu 2017 r., a do lipca 2019 r. włączono w sumie 12 standardów zawodowych; obecnie około 90 wniosków o włączenie standardów zawodowych i opisów kwalifikacji znajduje się na różnych etapach procedury oceny. Na razie większy nacisk kładzie się na standardy zawodowe, ponieważ są one warunkiem wstępnym włączenia do ramy odpowiednich opisów kwalifikacji zorientowanych na rynek pracy.

Wszystkie opisy kwalifikacji zawarte w Rejestrze *CROQF* muszą być przedstawione w sposób określony w Rozporządzeniu w sprawie Rejestru Chorwackiej Ramy Kwalifikacji (art. 28.3), w następującym porządku:

1. Kod kwalifikacji,
2. Nazwa kwalifikacji,
3. Poziom kwalifikacji zgodny z *CROQF*,
4. Poziom kwalifikacji zgodny z *EQF*,
5. Minimalny nakład pracy związany z uzyskaniem kwalifikacji,
6. Rodzaj kwalifikacji (pełna lub częściowa),
7. Lista zestawów efektów uczenia się,

8. Wymagania wstępne dotyczące kwalifikacji,
9. Wymagania dotyczące uzyskania kwalifikacji,
10. Uzasadnienie włączenia kwalifikacji do rejestru i określenie przydatności (roli) kwalifikacji³,
11. Oczekiwana data rejestracji programu kształcenia prowadzącego do uzyskania danej kwalifikacji,
12. Link do oficjalnego dokumentu ustanawiającego radę sektorową, która przeprowadziła ocenę opisu kwalifikacji,
13. Link do eksperckiej opinii rady sektorowej dotyczącej włączenia opisu kwalifikacji do Rejestru *CROQF*,
14. Link do decyzji o włączeniu opisu kwalifikacji do Rejestru *CROQF*,
15. Nazwa wnioskodawcy, który przedstawił proponowany opis kwalifikacji,
16. Data włączenia do Rejestru Opisaných Kwalifikacji,
17. Link do odpowiednich programów/kursów oraz do wykazu instytucji upoważnionych do nadawania kwalifikacji.

ZASADY WŁĄCZANIA KWALIFIKACJI DO REJESTRU CROQF

Procedura włączenia opisu kwalifikacji⁴ do Rejestru *CROQF* rozpoczyna się od złożenia wniosku.

- Wniosek o włączenie kwalifikacji został określony w rozporządzeniu w sprawie Rejestru Chorwackiej Ramy Kwalifikacji i wprowadzony do systemu informatycznego Rejestru *CROQF* w module programu Wnioski, który umożliwia elektroniczne złożenie dokumentu.
- Procedura może zostać rozpoczęta na wniosek dowolnego podmiotu prawnego lub przedsiębiorcy, a także władz krajowych, pod warunkiem,

³ Chorwacki system kwalifikacji określa przydatność (rolę) kwalifikacji w odniesieniu do trzech obszarów: rynku pracy, dalszych studiów oraz znaczenia społecznego i zaspokajania potrzeb jednostek.

⁴ Procedura włączania standardów zawodowych, która poprzedza procedurę włączenia opisów kwalifikacji, jest zasadniczo taka sama.

że istnieją ku temu uzasadnione powody. Aby uzyskać dostęp do modułu programu Wnioski, wnioskodawca musi zarejestrować się w systemie i uzyskać do niego dostęp od administratora.

- Nie ma ograniczeń czasowych dotyczących pracy nad wnioskiem. Kilku przedstawicieli tej samej instytucji może pracować nad tym samym wnioskiem, a jeden użytkownik może pracować nad kilkoma odrębnymi wnioskami.
- W przypadku kwalifikacji zorientowanych na rynek pracy warunkiem złożenia wniosku jest to, aby w Rejestrze *CROQF* znajdował się już co najmniej jeden standard zawodowy odnoszący się do tej kwalifikacji.
- Należy wykazać związek między efektami uczenia się danej kwalifikacji a kompetencjami zawartymi w odpowiednim standardzie zawodowym, co odbywa się z wykorzystaniem specjalnej tabeli stanowiącej część elektronicznego formularza wniosku.

Po złożeniu wniosku o włączenie opisu kwalifikacji do rejestru następuje formalna weryfikacja wniosku.

- Formalna weryfikacja jest przeprowadzana przez ministerstwo odpowiedzialne za edukację i naukę i ma na celu ustalenie, czy wszystkie niezbędne dokumenty zostały złożone i czy podane dane są poprawne.
- Weryfikacja odbywa się elektronicznie za pośrednictwem systemu informatycznego rejestru, poprzez moduł programu o nazwie Administratorzy.
- Jeżeli wszystkie kryteria formalne nie są spełnione, wnioskodawca otrzymuje informacje o konieczności wprowadzenia poprawek.
- Formalnie zweryfikowana wersja wniosku musi zostać podpisana przez przedstawiciela prawnego wnioskodawcy i ponownie przesłana do centralnego systemu administracyjnego Ministerstwa Nauki i Edukacji, gdzie dalej jest rozpatrywana.

Formalnie zweryfikowane wnioski są poddawane ocenie eksperckiej.

- Oceny eksperckiej dokonują rady sektorowe⁵, odpowiednie dla danego sektora.

⁵ Rady sektorowe są organami doradczymi i eksperckimi, których podstawową rolą jest dokonywanie eksperckiej oceny wniosków o wpisanie do Rejestru *CROQF* opisów zawodów, opisów kwalifikacji i zestawów efektów uczenia się, które są powiązane z odpowiednimi sektorami (Ustawa, art.12; Rozporządzenie, art. 37–44).

- Wynikiem oceny jest pisemna opinia eksperta przesyłana za pośrednictwem modułu Rady sektorowe do wnioskodawcy oraz do Ministerstwa Nauki i Edukacji.
- Pozytywną opinię eksperta bierze pod uwagę minister nauki i edukacji, który wydaje decyzję o włączeniu opisu kwalifikacji do Rejestru *CROQF*.
- Negatywna opinia eksperta zawiera wytyczne i zalecenia dotyczące poprawienia wniosku, jeśli wprowadzenie sugerowanych zmian zostało przez niego uznane za możliwe.
- Decyzja wydana przez ministra nauki i edukacji stanowi podstawę do włączenia opisu kwalifikacji do Rejestru *CROQF*.
- Decyzja jest przesyłana do systemu za pośrednictwem modułu Administratorzy.
- Informacje zawierające opis kwalifikacji są publicznie dostępne za pośrednictwem strony Rejestru *CROQF*.

ZASADY WERYFIKACJI PODMIOTÓW

Aby uzyskać dostęp do modułów: Wnioski, Rady sektorowe i Recenzenci, użytkownicy muszą się zarejestrować za pośrednictwem jednej z następujących tożsamości elektronicznych: AAI@EduHr⁶, Facebook, Twitter, Google, LinkedIn. Każda rejestracja musi być dodatkowo zweryfikowana przez administratora w Ministerstwie Nauki i Edukacji⁷.

W procesie rejestracji każdemu użytkownikowi przypisywana jest odpowiednia rola w systemie, która umożliwia mu dostęp do określonych części portalu i podejmowanie wymaganych działań. Użytkownikowi można przypisać więcej niż jedną rolę – na przykład ten sam użytkownik może uzyskać dostęp do rejestru zarówno jako wnioskodawca, jak i członek rady sektorowej.

Aby przeglądać dane na publicznej stronie internetowej, rejestracja nie jest wymagana.

⁶ Infrastruktura uwierzytelniania i autoryzacji chorwackiego systemu nauki i szkolnictwa wyższego.

⁷ Odnosi się to do wszystkich rodzajów wniosków, nie tylko o włączenie opisów kwalifikacji.

APLIKACJE WSPIERAJĄCE INTERESARIUSZY

Ponieważ Rejestr *CROQF* opiera się na zasadzie zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron i organów w proces włączania kwalifikacji do systemu, wdrożono wyspecjalizowane moduły programowe, odpowiadające rolom i potrzebom różnych interesariuszy: służące do składania wniosków o włączenie opisów kwalifikacji przez wnioskodawców, dla rad sektorowych odpowiedzialnych za ekspercką ocenę wniosku, a także dla administratorów z ministerstw odpowiedzialnych za rejestr. Przy opracowywaniu tych funkcjonalności określono podstawowe warunki techniczne dla procedur składania, oceny i włączenia opisów kwalifikacji do rejestru.

W system informatycznym rejestru znajdują się następujące aplikacje:

Wnioski: moduł dostępny online dla wnioskodawców składających wnioski o włączenie kwalifikacji do Rejestru *CROQF*; umożliwia on również dostęp do informacji o statusie lub wynikach procedur oceny wniosku, a w razie potrzeby umożliwia np. poprawianie wniosków.

Rady sektorowe: moduł dostępny online dla rad sektorowych pracujących nad ekspercką oceną wniosków; moduł zapewnia dostęp do wniosków złożonych do oceny i jest wykorzystywany głównie do wymiany dokumentów, a także do organizacji i monitorowania działań; zawiera również formularz zgłoszeniowy dla zewnętrznych ekspertów zainteresowanych udziałem w pracach rad sektorowych.

Recenzenci: moduł dostępny online dla recenzentów oceniających zgodność proponowanych programów kształcenia z opisami kwalifikacji zamieszczonymi w Rejestrze *CROQF*.

Administratorzy: moduł działający na lokalnym komputerze użytkownika dla administratorów w ministerstwach odpowiedzialnych za rejestr; zapewnia dostęp do informacji o wszystkich przetwarzanych wnioskach i służy do zarządzania procedurami oceny oraz zapewniania wsparcia innym użytkownikom.

Strona publiczna: strona internetowa umożliwiająca swobodny dostęp do danych przechowywanych w Rejestrze *CROQF*.

Pulpit nawigacyjny: strona internetowa z danymi na temat działań użytkowników w systemie.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

System informatyczny Rejestru *CROQF* jest stale udoskonalany zgodnie z potrzebami wszystkich grup użytkowników. Działania te będą kontynuowane w przyszłości po to, aby system był bardziej przyjazny dla użytkownika, a także w celu uproszczenia procedur i zapewnienia płynnego włączenia opisów kwalifikacji do rejestru.

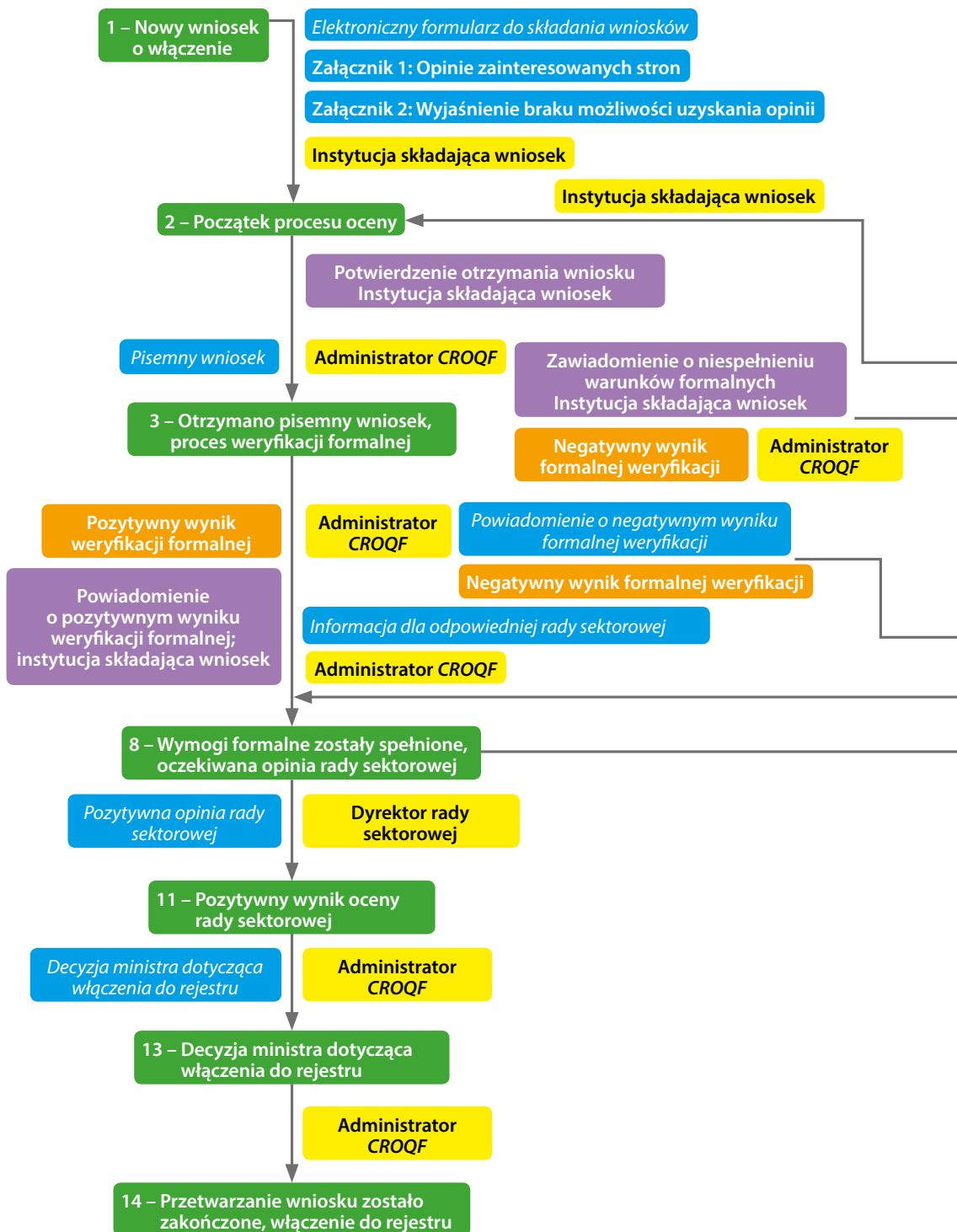
Ostatnio składanie wniosków o włączenie do rejestru stało się również możliwe w przypadku programów nauczania prowadzonego przez uczelnie wyższe i placówki oświatowe; opracowano również moduł dla recenzentów określających poziom zgodności tych programów z opisami kwalifikacji, co jest warunkiem wstępnym włączenia ich do rejestru. Pod tym względem największy postęp osiągnięto w zakresie szkolnictwa wyższego i programów studiów, gdzie również pojawiła się możliwość transferu danych z innych systemów informatycznych w szkolnictwie wyższym⁸. Obecnie dostosowanie programów nauczania do standardów określonych w Rejestrze *CROQF* nie jest obowiązkowe, ostatecznym jednak celem jest ulepszenie systemu zapewniania jakości programów przy wykorzystaniu opisów kwalifikacji jako głównego narzędzia. W takim przypadku rejestr zastąpiłby istniejące bazy danych i stałby się centralnym, wiarygodnym źródłem informacji na temat programów nauczania i instytucji podlegających systemowi zapewniania jakości.

SCHEMAT REJESTRU *CROQF*

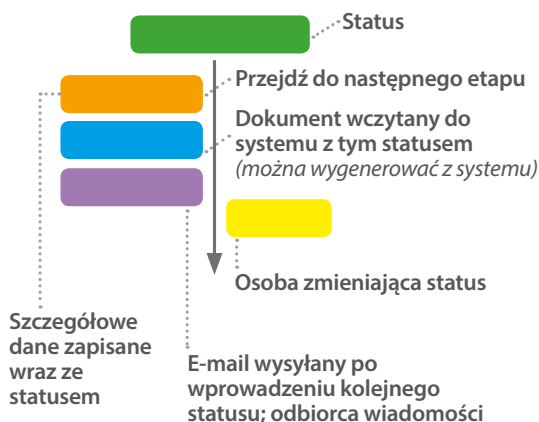
Schemat ten przedstawia procedurę składania, oceny i włączania (zestawów kompetencji, opisów zawodowych, zestawów efektów uczenia się, opisów kwalifikacji) do Rejestru *CROQF* i odpowiednich sub-rejestrów. Procedura jest zgodna z etapami przewidzianymi w regulacjach prawnych i wspierana przez System informatyczny Rejestru *CROQF*. Każdy etap procedury został zaprojektowany w systemie informatycznym tak, aby prowadził do określonego etapu (oznaczonego na schemacie kolorem zielonym). W zależności od statusu, system umożliwia przesłanie lub pobranie odpowiednich dokumentów (zaznaczone na schemacie kolorem niebieskim) wymaganych na danym etapie. Zmiany statusu procesu są widoczne w systemie – czy rozpoczął się kolejny etap, czy należy wrócić do wcześniejszego i wprowadzić uzupełnienia. Dostęp do poszczególnych czynności mają tylko użytkownicy przypisani do określonych ról (oznaczonych na żółto na schemacie), w zależności od określonego statusu.

⁸ Katalog akredytowanych programów studiów w Republice Chorwacji (będących własnością Agencji Nauki i Szkolnictwa Wyższego), katalog programów studiów (należących do Ministerstwa Nauki i Edukacji), katalog instytucji szkolnictwa wyższego (należących do Ministerstwa Nauki i Edukacji).

SCHEMAT REJESTRU CROQF

Klucz kolorów

Schemat ten przedstawia procedurę składania, oceny i włączania (zestawów kompetencji, standardów zawodowych, zestawów efektów uczenia się, opisów kwalifikacji) do Rejestru CROQF i odpowiednich sub-rejestrów. Procedura jest zgodna z etapami przewidzianymi w regulacjach prawnych i wspierana przez system informatyczny Rejestru CROQF. Każdy etap procedury został zaprojektowany w systemie informatycznym tak, aby prowadził do określonego etapu (oznaczonego na schemacie kolorem zielonym). W zależności od statusu, system umożliwia przesłanie lub pobranie odpowiednich dokumentów (zaznaczone na schemacie kolorem niebieskim) wymaganych na danym etapie. Zmiany statusu procesu są widoczne w systemie – czy rozpoczął się kolejny etap, czy należy wrócić do wcześniejszego i wprowadzić uzupełnienia. Dostęp do poszczególnych czynności mają tylko użytkownicy przypisani do określonych ról (oznaczonych na żółto na schemacie), w zależności od określonego statusu. Administrator ma dostęp do wszystkich wniosków w systemie. Procedura kończy się wysłaniem automatycznej wiadomości e-mail, dostarczanej do użytkowników przypisanych do określonych ról (oznaczonych kolorem fioletowym), w zależności od podejmowanej przez nich czynności.

Elektroniczny formularz do składania wniosków

Załącznik 1: Opinie zainteresowanych stron

Załącznik 2: Wyjaśnienie braku możliwości uzyskania opinii

4 – Warunki formalne nie zostały spełnione, nowa procedura weryfikacyjna

7 – Negatywny wynik formalnej weryfikacji, konieczne złożenie nowego wniosku

17 – Otrzymano nową wersję wniosku, powtórny proces oceny

Institucja składająca wniosek

Poprawiony wniosek o włączenie

Negatywna opinia rady sektorowej

Dyrektor rady sektorowej

12 – Negatywna decyzja rady sektorowej

Administrator CROQF

16 – Wniosek zwrócony w celu naniesienia poprawek, oczekiwana nowa wersja wniosku

Administrator CROQF

18 – Nie otrzymano nowej wersji wniosku

Administrator CROQF

19 – Opinia negatywna, wniosek odrzucony

Administrator CROQF

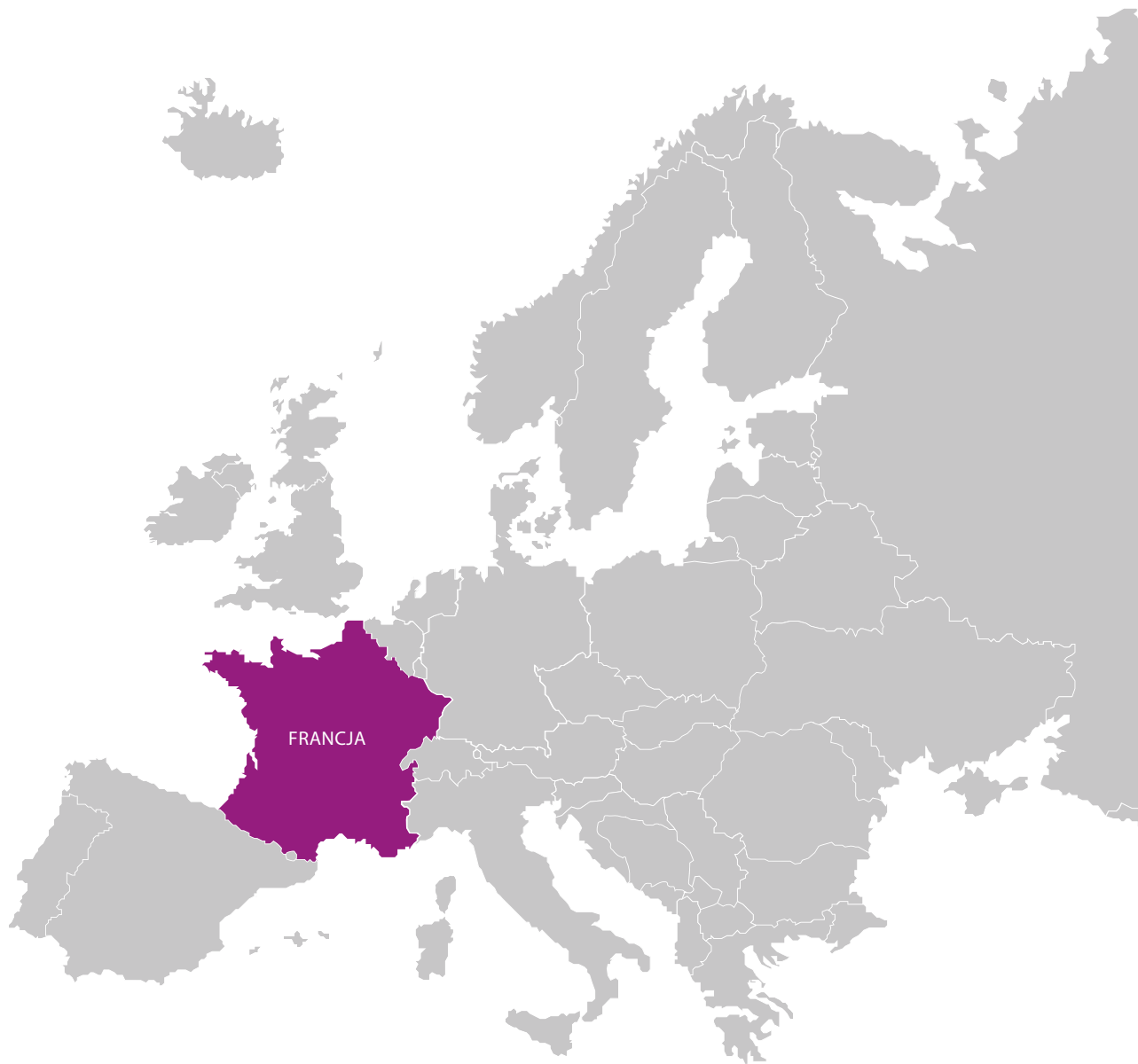
Decyzja ministra dotycząca odrzucenia wniosku o włączenie do rejestru

20 – Decyzja ministra o odrzuceniu wniosku

Administrator CROQF

21 – Przetwarzanie wniosku zakończone, decyzja zarchiwizowana

Administrator ma dostęp do wszystkich wniosków w systemie. Procedura kończy się wysłaniem automatycznej wiadomości e-mail, dostarczanej do użytkowników przypisanych do określonych ról (oznaczonych kolorem fioletowym), w zależności od podejmowanej przez nich czynności.

FRANCJA

PRZYKŁAD FRANCUSKI: DWIE BAZY DANYCH KWALIFIKACJI W SYSTEMIE KRAJOWYM

<https://www.certificationprofessionnelle.fr/>

Schemat działania obu baz danych: *Répertoire national des certifications professionnelles* – RNCP oraz *Répertoire spécifique*.

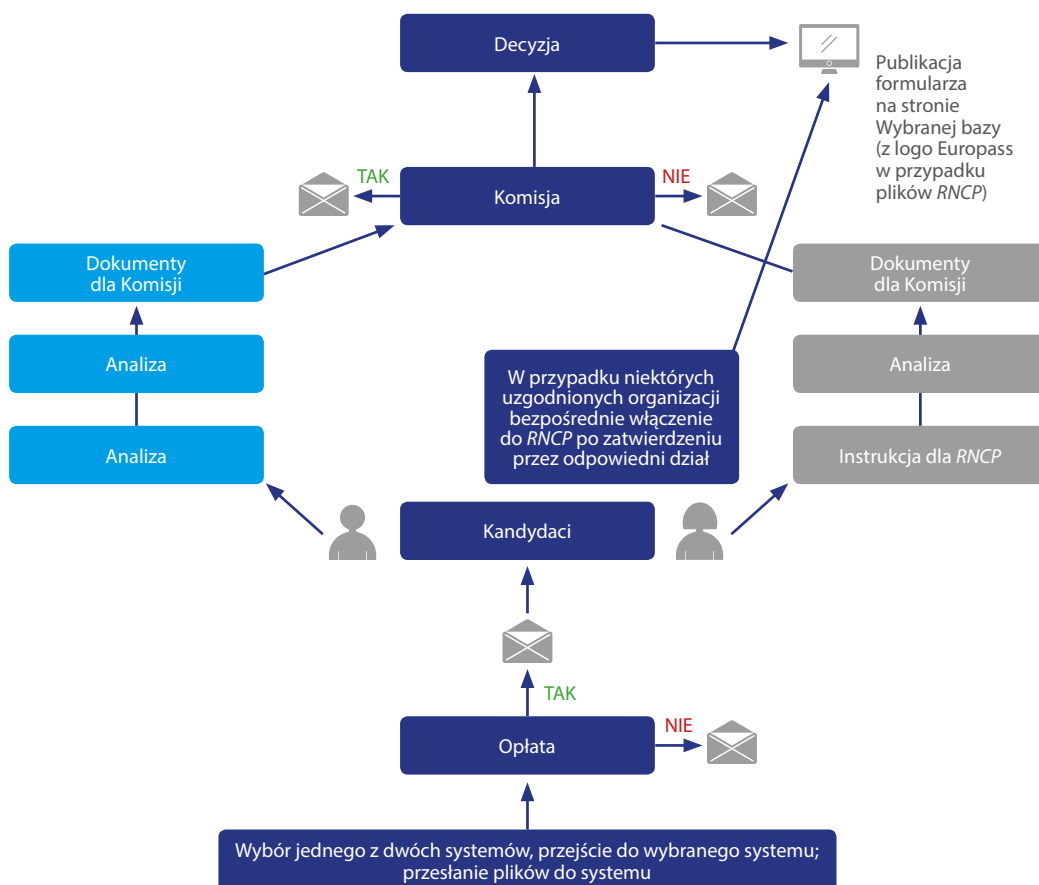

Diagram zatwierdzony przez *France Compétences*.

OGÓLNE WPROWADZENIE I KONTEKST

We Francji istnieją dwie bazy danych kwalifikacji. Jedna z nich służy do obsługi krajowej ramy kwalifikacji i zawiera kwalifikacje z przypisanymi poziomami (które nawiązują do poziomów *EQF*), druga to baza danych kwalifikacji rynku pracy, które nie mają przypisanych poziomów francuskiej ramy kwalifikacji.

Baza danych obsługująca krajową ramę kwalifikacji to *Répertoire national des Certifications professionnelles (RNCP)*.

Druga baza danych, zawierająca kwalifikacje rynku pracy bez przypisanych poziomów krajowej ramy kwalifikacji, nosi nazwę *Répertoire spécifique* i nie będzie omawiana w tym artykule. Należy jednak pamiętać, że możliwe są połączenia między tymi bazami, ponieważ istnieją kwalifikacje bez przypisanego poziomu, które uznaje się jednak za część kwalifikacji zarejestrowanych w bazie danych *RNCP*.

Dwie różne, niezależne bazy danych kwalifikacji istniały już w przeszłości – obecnie trwają prace nad nowym systemem. W nowym systemie zostaną utrzymane dwie odrębne bazy krajowe posiadające wspólne zaplecze. Schemat opracowywanego systemu zamieszczono obok.

Przyczyny zmian mają charakter techniczny (poprzednie bazy danych działały w oparciu o starsze technologie), konieczne jednak było także uwzględnienie nowych elementów systemu, takich jak przyjęta we wrześniu 2018 roku ustawa o swobodzie wyboru przyszłości zawodowej, która znacząco zmieniła wiele przepisów dotyczących uczenia się przez całe życie, odbywania staży i nadawania oraz nabywania kwalifikacji. Na mocy tej ustawy rozwiązano komisję *CNCP* odpowiedzialną do tej pory za *RNCP* i w to miejsce utworzono nową instytucję, *France Compétences*, która dodatkowo stała się odpowiedzialna m.in. za zapewnienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego.

Celem nowego systemu jest zapewnienie instytucjom nadającym kwalifikacje i użytkownikom łatwiejszego dostępu do informacji oraz wyeliminowanie zbędnego zużycia papieru.

Instytucje nadające kwalifikacje mają dostęp do dedykowanej platformy. Równie ważne jest zaplecze systemu umożliwiające instytucji zarządzającej kontrolowanie procesu rejestracji kwalifikacji.

Rejestry kwalifikacji uważa się za część ogólnego systemu uczenia się przez całe życie. Wykorzystują one istniejące narzędzia używane w realizacji polityki uczenia się przez całe życie, takie jak rejestr *ROME (Répertoire opérationnel des métiers et des emplois)* zawierający charakterystyki zawodów opracowane przez

ANPE (*Agence nationale pour l'emploi*) czy klasyfikację firm przygotowaną przez krajowy instytut statystyczny INSEE (*Institut national de la statistique et des études économiques*). Dane z rejestrów będą wykorzystywane, w miarę potrzeb, przez inne instytucje związane z kształceniem i szkoleniem zawodowym lub szkolnictwem wyższym.

System został zaprojektowany tak, aby korzystać z danych innych departamentów *France Compétences* (na przykład w celu uzyskania informacji branżowych) oraz innych instytucji, a także aby służyć do wymiany informacji pomiędzy bazami danych. *Caisse des dépôts* to instytucja odpowiedzialna za finansowanie ze środków publicznych realizacji polityki uczenia się przez całe życie, a także do świadczenia usług z zakresu poradnictwa. Uprawniona jest ona także do uzyskiwania dostępu do danych osobowych oraz ich przetwarzania. W celu usprawnienia systemu uczenia się przez całe życie konieczna jest częsta weryfikacja danych.

Dane rejestrowe mogą być wykorzystywane przez instytucję zarządzającą np. do tworzenia raportów, monitorowania zapewniania jakości, ale główną „filozofią” jego działania jest zapewnienie otwartego dostępu do danych oraz możliwość ich udostępniania (obecnie głównie danych statystycznych) instytucjom partnerskim.

W bazie danych *RNCP* są dostępne formularze zawierające opisy efektów uczenia się właściwe dla danych kwalifikacji powiązanych z rynkiem pracy, informacje dotyczące organów certyfikujących oraz poziomów kwalifikacji odniesionych do ramy krajowej i europejskiej.

France Compétences należy do sieci instytucji współpracujących z Agencją Erasmus+, co pozwala na wygenerowanie suplementu do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe Europass.

Integracja krajowego systemu z portalem *Learning Opportunities and Qualifications* (LOQ) będzie możliwa po udostępnieniu ostatecznej wersji obecnie reformowanego systemu.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji nie jest na razie brane pod uwagę, ponieważ nie istnieją warunki pozwalające na wyeliminowanie braku precyzji związanego z jej działaniem (takie są m.in. wnioski z warsztatów na temat krajowych ram kwalifikacji i sztucznej inteligencji przeprowadzonych przez Erasmus+ we Francji, w październiku 2018 r., na temat wykorzystania sztucznej inteligencji w poradnictwie zawodowym).

Aby wykorzystać sztuczną inteligencję, konieczne byłoby spełnienie dwóch warunków:

1. dane: muszą być wystarczająco obszerne i mieć wystarczający stopień jednorodności, tak aby analitycy mogli je poprawnie przetwarzać w celu opracowania lub sprawdzenia poprawności algorytmów;
2. algorytmy: poziomowanie kwalifikacji musiałyby być główną misją ramy kwalifikacji.

W wielu przypadkach dopasowywanie poziomu jest wynikiem dyskusji, porównań i uzgodnienia wagi deskryptorów. W tej dziedzinie ustalenie uporządkowanego i skończonego zestawu operacji wydaje się złożone i wymaga czasu.

Poprzedni system nie uwzględniał tych aspektów i ich opracowanie zajęło trochę czasu. W przyszłości bardziej interesujące wydaje się posiadanie systemu, do którego mogą uzyskać dostęp inne instytucje, tak aby możliwe było gromadzenie danych, które następnie będą podstawą do wykorzystania mechanizmów sztucznej inteligencji.

HISTORIA BAZY DANYCH *RNCP*

Baza danych *RNCP* została opracowana w dwóch wersjach, ale działała w oparciu o przestarzałe technologie. Utrudniało to komunikację z innymi systemami. Zbudowane zostały zaawansowane łącza z *ANPE (Agence nationale pour l'emploi)*, co miesiąc przesyłano dane do organizacji związanych z poradnictwem *LLL*, ale wymiana danych była utrudniona. Ponadto baza danych *RNCP* nie była przyjazna dla użytkownika, a opracowanie drugiej bazy danych kwalifikacji (niezawierającej przypisanych poziomów), nastąpiło w niekorzystnych okolicznościach (wszystkie prace musiały zostać wykonane w ciągu kilku miesięcy w celu wdrożenia nowych przepisów).

Tak jak wspomniano wcześniej, została podjęta decyzja o stworzeniu nowego systemu, bardziej przyjaznego dla społeczeństwa i łatwiejszego w użyciu dla instytucji nadających kwalifikacje. Następnie udostępniono dwie oficjalne bazy danych kwalifikacji w unikalnym systemie z wykorzystaniem *open link data*, tak aby zapewnić lepszą komunikację z innymi systemami bez konieczności scalania baz danych w ramach *France Compétences*.

Postanowiono także opracować nowatorską platformę dla instytucji nadających kwalifikacje.

Praca nad bazami danych musiała również uwzględniać nowe przepisy prawne przyjęte we wrześniu 2018 r. Nawet jeśli pewne założenia były znane i można je było przewidzieć, potrzebna była podstawa prawna (patrz punkt 2), aby uruchomić pierwszą wersję systemu. Nowe, kompletne wersje, przyjazne dla użytkownika, są wciąż w fazie rozwoju i będą gotowe w najbliższej przyszłości.

PODSTAWA PRAWNA

We Francji istnieją 3 poziomy regulacji prawnych dotyczących wdrażania baz danych: 1) prawo tworzące krajowe bazy danych, 2) ogólne zasady funkcjonowania organizacji (tj. dekrety) oraz 3) przepisy dotyczące przetwarzania danych osobowych.

We wszystkich kwestiach związanych z przetwarzaniem danych osobowych i hurtową wymianą danych między instytucjami, zastosowanie mają ogólne zasady ochrony danych osobowych określone przez prawo. Pojawiły się też specjalne przepisy określające zasady wymiany danych, np. między *France Compétences* a *Caisse des dépôts et consignations*. Instytucja ta jest uprawniona do pokrywania kosztów uczenia się przez całe życie. Realizuje to, przelewając środki finansowe bezpośrednio na specjalne konta pracowników.

Funkcjonowanie i ogólną strukturę urzędowych rejestrów określają ustawy (w tym ustawa z 2002 r. i 2018 r. o strukturze *RNCP* oraz ustawa z 2009 r. i 2014 r. dotycząca *Répertoire spécifique*).

Obecnie podstawę prawną dla zdefiniowania struktury *RNCP* stanowi art. 6113-1 *Code du travail* (na podstawie art. 31 (V) ustawy uchwalonej 5 września 2018 r.

Przepisy ogólne (*décrets*) wydane przez premiera to:

- przepisy na temat warunków rejestracji w bazie danych *RNCP* i *Répertoire spécifique* (kryteria rejestracji) z dnia 18 września 2018 r.,
- rozporządzenie dotyczące krajowych ram kwalifikacji wydane przez ministra pracy w sprawie informacji potrzebnych do rozpoczęcia procesu wprowadzenia danych (identyfikacja) do dwóch baz danych funkcjonujących we Francji z dnia 8 stycznia 2019 r.

Do podziału kwalifikacji *RNCP* wykorzystuje krajową klasyfikację obszarów działalności. Klasyfikację tę opracował krajowy instytut statystyczny (*INSEE*). Pola

ISCED¹ 2013 nie są wykorzystywane w *RNCP*. Pozostałe przepisy dotyczące uczenia się przez całe życie nie są powiązane ze strukturą baz danych i dotyczą ograniczonych możliwości uzyskania środków publicznych na sfinansowanie uzyskania kwalifikacji zarejestrowanych w jednej z dwóch baz danych francuskiego rejestru kwalifikacji. Przykładowo we Francji środki publiczne nie mogą być wykorzystywane do finansowania uczenia się przez całe życie pracownika, jeżeli dana kwalifikacja (której uzyskaniem pracownik jest zainteresowany) nie jest zarejestrowana w *RNCP* lub w *Répertoire spécifique*. Tak samo instytucje zajmujące się przyuczaniem do zawodu nie mogą uzyskać finansowania, jeżeli kwalifikacje nie są zarejestrowane w *RNCP*.

Na mocy aktu prawnego z 2018 roku zmieniono instytucję zarządzającą bazą danych *RNCP* oraz zasady rejestracji kwalifikacji.

ROLA INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

Zarządzaniem francuskimi bazami danych zajmuje się *France Compétences*. Jest to nowo utworzona instytucja publiczna, która jest również odpowiedzialna za inne obszary, takie jak zapewnianie jakości instytucji kształcenia ustawicznego czy wdrażanie spójnych zasad finansowania staży zawodowych (<https://www.francecompetences.fr/>).

France Compétences jest oficjalnie odpowiedzialne za dwie krajowe bazy danych i francuską ramę kwalifikacji. Ponadto przygotowuje prace komisji doradczącej dyrektorowi generalnemu *France Compétences*, który działa zgodnie z przepisami i podejmuje ostateczne decyzje.

Rolą zespołu *France Compétences* odpowiedzialnego za rejestrację kwalifikacji jest weryfikacja poprawności wniosków instytucji poświadczających i dopilnowanie przestrzegania wymaganych kryteriów rejestracji. Kryteria te są jawne i określone w tekstach prawnych.

Informacje potrzebne członkom komisji (matryca kompetencji, analizy zespołu *France Compétences*) są generowane przez system komputerowy.

System komputerowy odgrywa różną rolę w zależności od etapu rejestracji kwalifikacji.

Sposób funkcjonowania „zaplecza” zależy w pełni od organizacji procesu przez *France Compétences*, co ma pomóc w przebiegu następujących prac:

¹ ISCED, Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia (*International Standard Classification of Education*).

przygotowaniu dokumentów przed podjęciem decyzji przez komisję, zebraniu informacji o różnych kwalifikacjach w sektorze, zebraniu informacji o średnich wynagrodzeniach i jeśli jest taka potrzeba, o trendach dotyczących zawodów opisanych w bazie danych, oraz dopilnowaniu, aby wszystkie informacje opublikowane na stronie miały podobny format.

Rezultat działania oprogramowania musi być zgodny z zasadami określonymi w tekstach ustawy o zasadach rejestracji kwalifikacji lub przepisach wydanych przez ministerstwo pracy (patrz rozdział dotyczący podstaw prawnych). Program do obsługi baz danych jest jedynie narzędziem pomocnym w pracy, którą trzeba wykonać. Program nie oferuje pomocy w procesie przypisywania poziomów kwalifikacji ani nie wyjaśnia, na jakich zasadach dokonuje się akceptacja lub odrzucenie danej kwalifikacji.

Jak stwierdzono wcześniej, nie ma dowodów na przewagę algorytmów sztucznej inteligencji. Dane dotyczące posiadaczy ponad 8000 kwalifikacji nie były zapisywane i przetwarzane. Minie wiele lat, zanim *Caisse des dépôts* będzie w stanie rejestrować dane, przetwarzać je i wysyłać z powrotem do *France Compétences*.

Ponadto bardzo szybka ewolucja rynku pracy wymaga opracowania oryginalnych rozwiązań. W celu zidentyfikowania nowych kwalifikacji powołano komitet naukowy składający się z ekspertów. Dzięki temu proces włączania nowych kwalifikacji będzie łatwiejszy, a ich lista będzie publikowana co roku.

Za dalszy rozwój i utrzymanie bazy danych *RNCP* odpowiedzialna będzie instytucja zarządzająca, czyli *France Compétences*, ponieważ wprowadzone zmiany zostały sfinansowane przez ministerstwo pracy.

KWALIFIKACJE ZEBRANE W BAZIE DANYCH *RNCP*

Rząd francuski dba o to, żeby kwalifikacje zarejestrowane w bazie danych *RNCP* były opisane zgodnie z opisami deskryptorów francuskiej ramy kwalifikacji i miały poprawnie określony poziom.

Kryteria dotyczące opisu kwalifikacji w *RNCP* zostały określone w aktach prawnych i dokumentach technicznych – przy czym nie dokonuje się rozróżnienia ze względu na specyfikę/rodzaj instytucji nadającej kwalifikację czy określającej rodzaj kwalifikacji (międzynarodowa, prywatna, publiczna itp.). Część instytucji nadających kwalifikacje (głównie ministerstwa), po konsultacjach z zespołem *France Compétences*, ma możliwość wprowadzania kwalifikacji do bazy danych *RNCP* z mocy prawa (art. L6113-5 kodeksu pracy). Główną rolą systemu jest egzekwowanie od wszystkich instytucji nadających kwalifikacje przygotowania kwalifikacji

w znormalizowany sposób przed włączeniem ich do bazy danych *RNCP* i upewnienie się, że instytucje te dostarczyły wszystkie dokumenty niezbędne do podjęcia ostatecznej decyzji o ich włączeniu. Dokumenty są zatem znormalizowane, ale instytucje nadające kwalifikacje, załączając wymaganą dokumentację, mogą przysyłać pliki w różnych formatach. Przedstawienie danych statystycznych dotyczących osób, które uzyskały kwalifikacje, jest obligatoryjne w procesie rejestracji.

Nie ma specjalnych wymagań dotyczących pochodzenia kwalifikacji. Istnieje, określona przepisami, szybka ścieżka wprowadzania kwalifikacji do systemu dostępna dla niektórych ministerstw – skorzystanie z tej ścieżki jest jednak możliwe tylko wtedy, gdy komisja mająca w składzie przedstawicieli pracodawców i pracowników wspólnie opracowuje kwalifikacje.

ZASADY WŁĄCZANIA KWALIFIKACJI DO BAZY DANYCH *RNCP*

Systemy działają jak bramki kontrolne – sprawdzają, czy status prawny instytucji poświadczających kwalifikacje pozwala im pełnić rolę instytucji oferującej kwalifikację oraz to, czy kwalifikacja została zgłoszona do odpowiedniego rejestru. Wybór między dwoma rejestrami jest obowiązkowy na początku procesu i nie ma możliwości przełączenie się z jednej bazy danych do drugiej. Nie jest to defekt techniczny – celem jest uniknięcie sytuacji, w której instytucja chcąc wprowadzić kwalifikacje do jednej z baz danych zmienia decyzję, kiedy dochodzi do przekonania, że zgłoszenie kwalifikacji do innego rejestru może być łatwiejsze. Instytucje zgłaszające kwalifikację muszą zrozumieć samą naturę kwalifikacji oraz znaczenie, jakie ma przypisanie do niej poziomu.

Zasady włączania kwalifikacji do bazy danych *RNCP* lub *Répertoire spécifique* zostały określone w oficjalnych przepisach, które obowiązują instytucje oferujące kwalifikacje (art. R6113-8 *Code du travail*, Arrêté du 4 janvier 2019).

Przepisy te pozwalają *France Compétences* określać procedury (czyli zasady, zgodnie z którymi działa platforma do wprowadzania danych) i odrzucać wnioski, w przypadku których nie dostarczono kompletu załączników potrzebnych do analizy (matryc do analizy, statystyk dotyczących posiadaczy kwalifikacji itp.).

System dba o to, żeby różne załączniki miały wymagany format, co pozwala instytucji oferującej kwalifikację doprowadzić proces rejestracji kwalifikacji do końca.

Najważniejszą czynnością, która umożliwia *RNCP* kontynuowanie procesu włączania kwalifikacji do rejestru, jest weryfikacja podmiotów opisana poniżej.

WERYFIKACJA PODMIOTÓW

Aby poprawnie rozpoznawać instytucje oferujące kwalifikacje i uniknąć powielania danych w systemie informatycznym, podjęto decyzję o wykorzystaniu do ich identyfikacji istniejącego rejestru prowadzonego przez krajowy instytut statystyczny (*INSEE*). Takiego rozwiązania nie było w poprzednich bazach danych – w efekcie ten sam dostawca kwalifikacji występował pod różnymi nazwami (nazwą marki i nazwą prawną). Wprowadzało to wiele zamieszania. Taka zweryfikowana identyfikacja nie dotyczy obecnie ministerstw i uniwersytetów. Interesariusze tego typu traktowani są odmiennie, za zgodą zespołu *France Compétences*.

Prawne potwierdzenie statusu usługodawcy musi zostać poświadczone dokumentem przesłanym przez Rejestr Sądu Gospodarczego. Dopiero po wykonaniu tej czynności instytucja zgłaszająca kwalifikację zostaje zidentyfikowana i może wprowadzić dokumenty do wybranej bazy danych. Ma to tę zaletę, że pozwala wyeliminować podrobione dyplomy i kwalifikacje, a to umożliwia zagranicznym instytucjom oferującym kwalifikacje, które mają filię we Francji, wprowadzanie informacji do platformy.

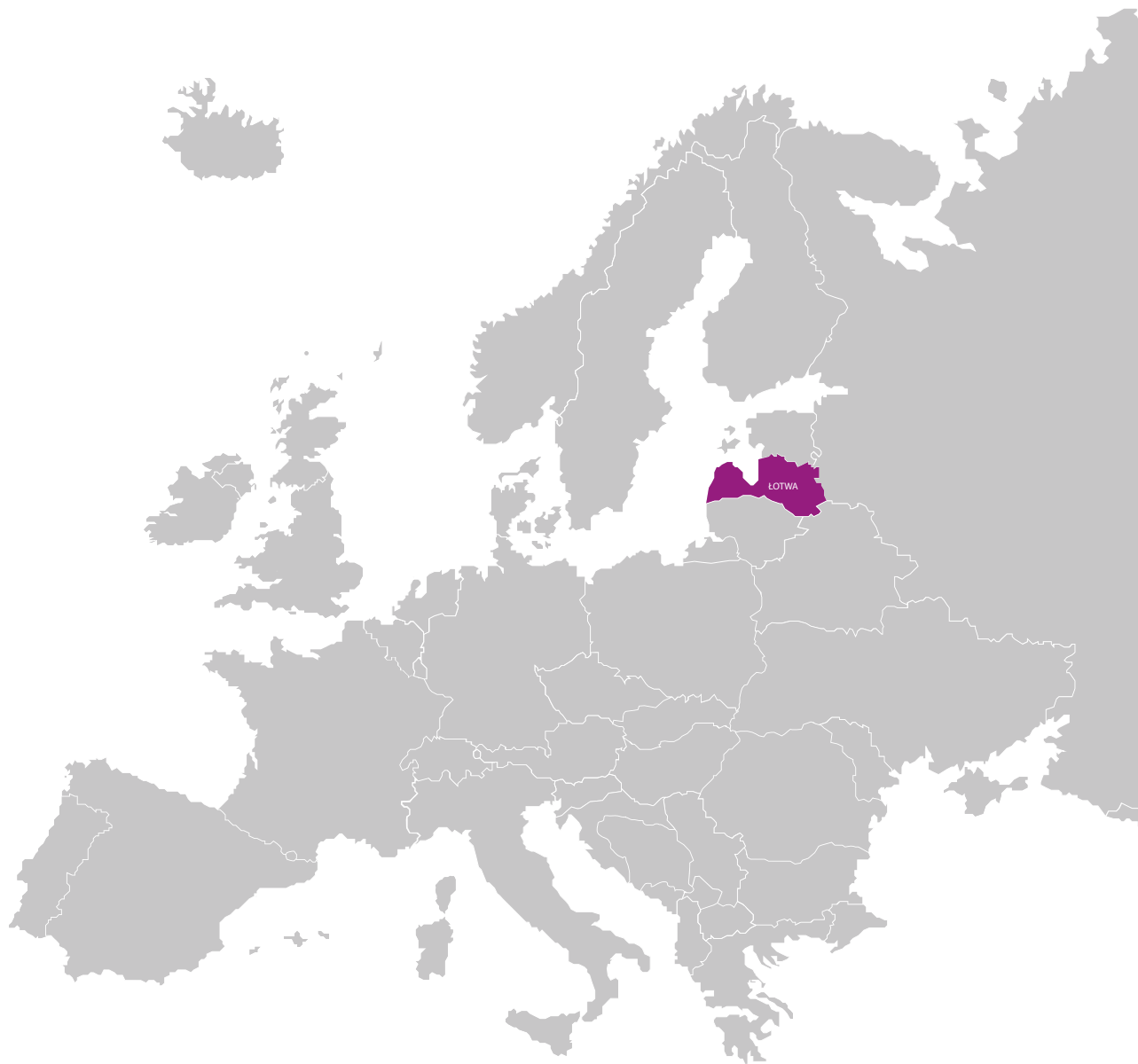
Obecnie system jest jeszcze w trakcie budowy (rozporządzenie opublikowano dopiero w czerwcu ubiegłego roku), ale w przyszłości należy również zweryfikować instytucje odpowiedzialne za zapewnianie jakości.

INFORMACJE DLA INTERESARIUSZY

Aby pomóc interesariuszom zrozumieć zasady działania systemu, istotne informacje są publikowane na stronie internetowej (<https://certificationprofessionnelle.fr/aide-dans-vos-demarches>), a pytania mogą być wysyłane na specjalny adres. Gdy instytucja zgłaszająca kwalifikację uzyska dostęp do platformy, znajdzie tam również odpowiednie wskazówki.

System jest wciąż w trakcie budowy. Priorytetem w ostatnich miesiącach było stworzenie pełnego i solidnego zaplecza administracyjnego, aby uniknąć problemów w przebudowie bazy danych *RNCP* i ułatwić w przyszłości pełne wdrożenie systemu.

W najbliższym czasie szczególny nacisk zostanie położony na budowę strony internetowej dla użytkowników końcowych i poprawę dostępności strony dla ogółu społeczeństwa.

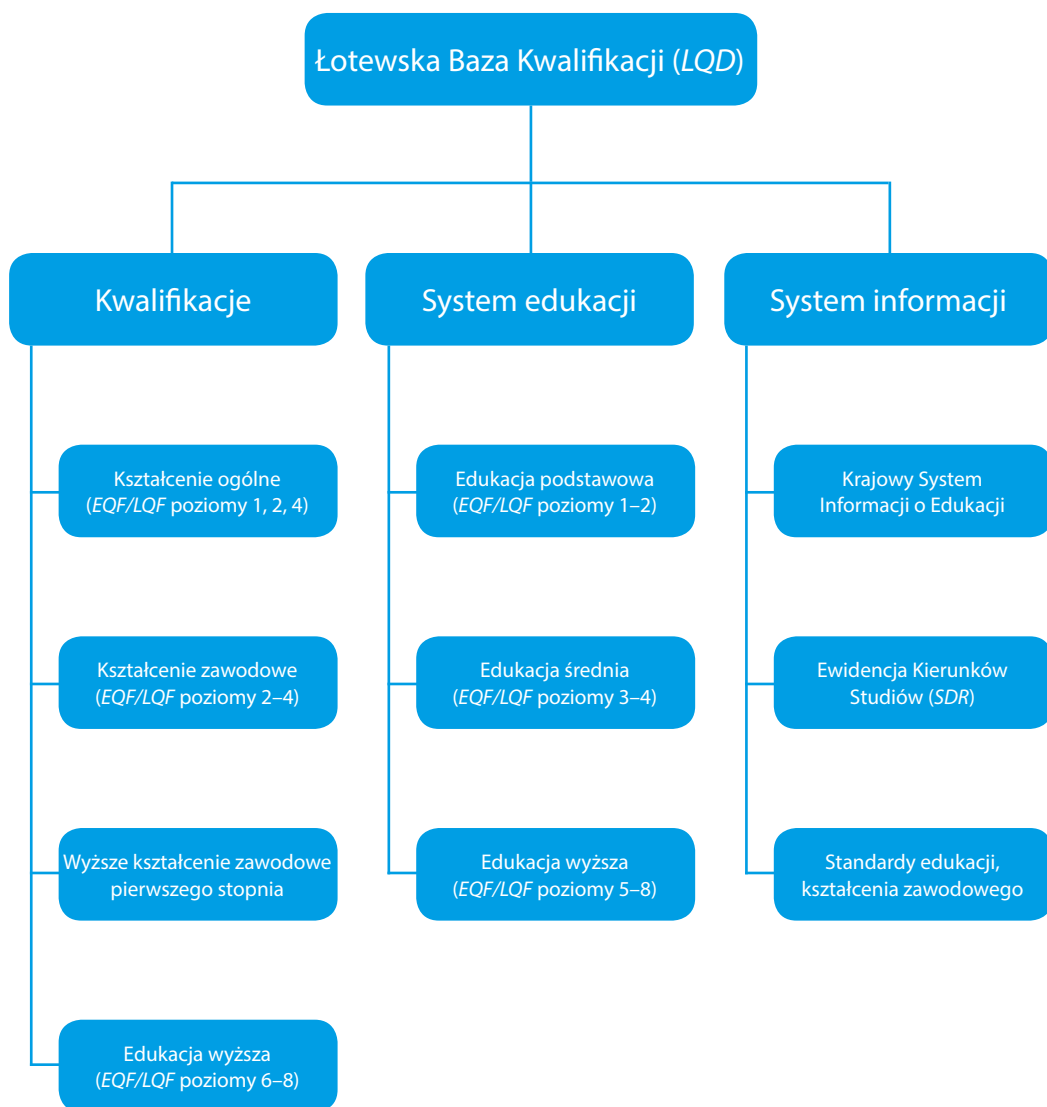

LOTWA

ŁOTEWSKA BAZA KWALIFIKACJI

www.latvianqualifications.lv

and *www.lqd.lv*

Łotewska Baza Kwalifikacji (*LQD*¹) to cyfrowa baza kwalifikacji krajowych z przypisanym poziomem Łotewskiej Ramy Kwalifikacji (*LQF*), która odnosi się do Europejskiej Ramy Kwalifikacji (*EQF*). Baza *LQD* dostępna jest na stronach www.latvianqualifications.lv i www.LQD.lv w dwóch językach – łotewskim i angielskim.

Baza *LQD* została opracowana w ramach projektów Komisji Europejskiej „Europejska Rama Kwalifikacji – Krajowe Bazy Kwalifikacji” (2014–2016, 2016–2018, 2018–2020). Za jej wdrożenie odpowiedzialne było Centrum Informacji Akademickiej (*AIC*), które pełni rolę Krajowego Punktu Koordynacyjnego (*NCP*) Europejskiej Ramy Kwalifikacji.

Baza *LQD* została uruchomiona w maju 2016 r. W tym samym roku połączono ją ze zintegrowanym europejskim portalem – *Learning Opportunities and Qualifications in Europe (LOQ)*, a w 2018 r. również z portalem Europejska Klasyfikacja Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów (*ESCO*) za pośrednictwem platformy *Qualifications Dataset Register (QDR)*. Do przesyłania danych dotyczących kwalifikacji przez *QDR* do *LOQ* i *ESCO* używany jest obecnie format *EQF XML (eXtensible Markup Language)*.

Jak wspomniano wcześniej, Baza *LQD* jest cyfrową bazą danych, nie rejestrem, dlatego nie istnieją żadne regulacje prawne dotyczące jej struktury, treści i aktualizacji, a krajowe kwalifikacje nie muszą być w niej publikowane.

Kwalifikacje odniesione do krajowej ramy kwalifikacji, które mają strukturę zgodną z 8 poziomami *LQF* i *EQF*, są publikowane w Bazie *LQD* przez *AIC* w ramach projektu „Bazy danych i rejestry kwalifikacji (*EQF-NCP*)” (2018–2020). Oprócz zarządzania procesem włączania kwalifikacji krajowych, a także zapewniania jakości danych w Bazie *LQD*, w ramach tego samego projektu *AIC* prowadzi prace nad poprawieniem funkcjonalności i nad koncepcją bazy.

AIC koordynuje wykorzystanie i interpretację danych dotyczących kwalifikacji krajowych zawartych w Bazie *LQD*. Współpracuje z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji i Nauki, które zarządza Państwowym Systemem Informacji o Edukacji (*NEIS*), Narodowym Centrum Edukacji, które prowadzi rejestr standardów zawodowych, Państwową Służbą Jakości Edukacji, która odpowiada za rejestr instytucji edukacyjnych i licencjonowanych programów edukacyjnych, Państwową Agencją Rozwoju Edukacji, która zarządza Krajową Bazą Szans Edukacyjnych, oraz Agencją Jakości dla Szkolnictwa Wyższego, która prowadzi Rejestr Kierunków Studiów.

¹ *LQD* (ang. *Latvian Qualifications Database*) – Łotewska Baza Kwalifikacji.

Informacje o krajowych kwalifikacjach są wprowadzane do bazy i zarządzane przez administratorów z AIC, a następnie udostępniane użytkownikom zewnętrznym na stronie internetowej Bazy LQD.

Oprócz kwalifikacji krajowych Baza LQD zawiera informacje o LQF i EQF, krótki opis łotewskiego systemu edukacji, słowniczek terminów używanych w kontekście LQD oraz kwalifikacji krajowych, a także hiperłącza do różnych źródeł danych i źródeł informacji na temat krajowych kwalifikacji.

Kwalifikacje krajowe włączone do Łotewskiej Ramy Kwalifikacji i Bazy LQD są własnością państwa, ponieważ zostały opracowane i opublikowane zgodnie z przepisami Rady Ministrów. Obecnie do Bazy LQD włączone są jedynie kwalifikacje krajowe nadawane w ramach edukacji formalnej o zapewnionej jakości.

Baza LQD obejmuje trzy rodzaje kwalifikacji krajowych: 1) z systemu oświaty, 2) ze szkolnictwa zawodowego oraz 3) ze szkolnictwa wyższego.

Opis kwalifikacji z kształcenia ogólnego musi spełniać wymagania określone przez: a) państwowe standardy kształcenia, tj. standardy w zakresie kształcenia podstawowego i średniego, w tym dla poszczególnych przedmiotów (zgodne z przepisami rządowymi); b) programy kształcenia (opracowane przez instytucje edukacyjne zgodnie z obowiązującym prawem).

Opis kwalifikacji ze szkolnictwa zawodowego musi spełniać standardy określone przez następujące dokumenty: a) państwowe standardy kształcenia zawodowego, tj. państwowy standard dla szkolnictwa zawodowego, państwowy standard kształcenia zawodowego oraz państwowy standard zawodowego szkolnictwa wyższego pierwszego stopnia (określony przepisami rządowymi); b) standardy zawodowe lub wymagania dotyczące uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz charakterystyki Sektorowych Ram Kwalifikacji (zatwierdzonych przez Krajowy Trójstronny Komitet ds. Współpracy w Zakresie Edukacji Zawodowej i Zatrudnienia); c) programy kształcenia zawodowego (opracowane przez instytucje kształcenia zawodowego zgodnie z obowiązującym prawem).

Opis kwalifikacji szkolnictwa wyższego spełnia wymagania wyznaczone przez następujące dokumenty: a) państwowe standardy edukacji, tj. państwowy standard edukacji akademickiej, państwowy standard zawodowego szkolnictwa wyższego pierwszego stopnia (EQF/LQF poziom 5 ze szkolnictwa wyższego – nadawany na uczelniach), państwowy standard wyższego wykształcenia zawodowego drugiego stopnia oraz państwowy standard wyższego wykształcenia zawodowego prowadzącego do uzyskania stopnia doktora i zawodowego stopnia doktora sztuki (określony rządowymi przepisami); b) w przypadku zawodowych programów szkolnictwa wyższego – standardy zawodowe lub wymagania dotyczące

kwalifikacji zawodowych oraz charakterystyki Sektorowych Ram Kwalifikacji (zawierzone przez Krajowy Trójstronny Komitet ds. Współpracy w Zakresie Edukacji Zawodowej i Zatrudnienia); c) programy studiów wyższych (opracowane przez instytucje szkolnictwa wyższego zgodnie z obowiązującymi przepisami).

Baza *LQD* jest zintegrowana z Państwowym Systemem Informacji o Edukacji (*NEIS*), który jest oficjalną państwową bazą informacji o edukacji prowadzoną przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Kwalifikacje krajowe włączane do *LQD* i publikowane automatycznie są importowane z *NEIS*. W celu zapewnienia jakości danych importowane informacje o kwalifikacjach są najpierw dodatkowo weryfikowane, a następnie publikowane – w chwili obecnej przez administratorów *LQD* pracujących dla *AIC*.

W bazie znajdują się wyłącznie informacje o kwalifikacjach przyznawanych przez zarejestrowane, licencjonowane i akredytowane instytucje edukacyjne realizujące programy edukacyjne prowadzące do uzyskania kwalifikacji i upoważnione do nadawania kwalifikacji uznawanych przez państwo.

Baza *LQD* została opracowana zgodnie z polityką otwartych danych. Kompletny zestaw danych Bazy *LQD* jest publicznie dostępny na stronie internetowej *LQD* do pobrania i bezpłatnego wykorzystania. Można pobierać aktualne dane w formacie XML, a także w formacie CSV (ang. *comma-separated values*).

Plany dotyczące przyszłości Bazy *LQD* są formułowane i wdrażane w ramach projektu „Bazy danych i rejestry kwalifikacji (*EQF-NCPs*)” (2018–2020). Aby uczynić Bazę *LQD* bardziej atrakcyjną i intuicyjną dla użytkownika, nieustannie dodawane są nowe wizualne i funkcjonalne narzędzia oraz wprowadzane są aktualizacje. Na przykład dzięki interaktywnemu narzędziu użytkownik zyska dostęp do danych statystycznych dotyczących kwalifikacji włączonych do bazy, a także będzie miał możliwość porównywania treści wybranych kwalifikacji.

AIC, we współpracy z niezależnymi badaczami, przeprowadza analizę wpływu, aby dowiedzieć się więcej o doświadczeniach użytkowników Bazy *LQD* – badanie to pomoże ustalić, jakie aktualizacje treści byłyby konieczne dla poprawienia komfortu pracy z Bazą *LQD*.

Planowane są także prace nad konwersją danych *LQD* z formatu *LOQ EQF XML* do formatu *Qualifications Metadata Schema XML* w celu efektywniejszego łączenia danych kwalifikacji z *LOQ* i *ESCO*.

POLSKA

Robert Ziółkowski
Bartłomiej Głowacki
Marcin Będkowski
Łukasz Budzynowski
Wojciech Stęchły

ZINTEGROWANY REJESTR KWALIFIKACJI W POLSCE

www.kwalifikacje.gov.pl

STRUKTURA ZINTEGROWANEGO REJESTRU KWALIFIKACJI I PRZEGLĄDANIE INFORMACJI W REJESTRZE

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK) jest krajowym rejestrem publicznym, który gromadzi informacje o wszystkich kwalifikacjach włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Rejestr funkcjonuje niezależnie od innych istniejących w Polsce rejestrów i spisów kwalifikacji tworzonych na potrzeby poszczególnych resortów, branż, środowisk i instytucji.

Poniższy schemat przedstawia rodzaje informacji na portalu ZRK, do których ma dostęp każdy bez konieczności logowania się.

Portal Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji składa się z dwóch części. W części ogólnodostępnej można znaleźć informacje: o kwalifikacjach włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, powiązanych z nimi instytucjach, efektach uczenia się wymaganych dla poszczególnych kwalifikacji oraz o kryteriach ich weryfikacji, a także szczegółowe wymagania dotyczące walidacji. Ponadto użytkownicy portalu mają dostęp do ważnych komunikatów i przydatnych instrukcji.

Poniżej okno wyszukiwarki kwalifikacji ze strony rejestru.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

IBE INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Strona główna ZRK Szukam kwalifikacji Szukam podmiotu Warto wiedzieć ZRK Przejdź na stronę ZSK Zaloguj się

Strona główna / Kwalifikacje

Kwalifikacje

Wyświetlone 1-10 z 10260.

Wyszukiwanie zaawansowane

Lp.	Nazwa kwalifikacji	Kategoria kwalifikacji	Rodzaj kwalifikacji	Poziom PRK/ERK
1	Dyplom doktora nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne - Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
2	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku analityka chemiczna - Politechnika Łódzka, Wydział Chemiczny	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
3	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne - Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie; Wydział Administracji i Nauk Społecznych	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
4	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku doradztwo kariery i doradztwo personalne - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie; Wydział Nauk Społecznych	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
5	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku filologia germanistka - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; Wydział Filologiczny	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
6	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku filologia włoska - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; Wydział Filologiczny	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
7	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo - Uniwersytet Warszawski; Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
8	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku lingwistyka stosowana - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie; Wydział Nauk Humanistycznych	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
9	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku logistyka - Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie; Wydział Administracji i Nauk Społecznych	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6
10	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku lotnictwo i kosmonautyka - Politechnika Opolska; Wydział Mechaniczny	dyplomy ukończenia studiów	pełna	6

« 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 »

Druga część portalu rejestru jest dostępna dla osób składających różne wnioski, po zalogowaniu się do systemu.

Za pośrednictwem portalu ZRK można składać wnioski o:

1. włączenie kwalifikacji rynkowych do ZSK,
2. nadanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji,
3. wpis na listę podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości.

Portal ZRK został przygotowany w języku polskim. Obecnie trwa tłumaczenie informacji na j. angielski. Jest to ważne z uwagi na zaplanowane sukcesywne udostępnianie danych o polskich kwalifikacjach na portalu Europejskiej Klasyfikacji Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów (ESCO) i LOQ.

Strona ZRK, na której znajdują się przykładowe informacje o kwalifikacji.

The screenshot displays the ZRK portal interface. At the top, there are logos for Fundusze Europejskie, Rzeczpospolita Polska, IBE, and Unia Europejska. The main header reads "Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji". Below this is a navigation bar with links: Strona główna ZRK, Szukam kwalifikacji, Szukam podmiotu, Warto wiedzieć - ZRK - Przejdź na stronę ZSK, and Zaloguj się.

The main content area shows the details for a qualification titled "Kwalifikacja - podgląd". The qualification is "Certyfikat umiejętności komputerowych – poziom podstawowy". The level is "Poziom PRK/ERK 2". The description states that the qualification certifies basic computer skills and knowledge of office equipment, necessary for every office worker. It lists specific competencies from the DigComp framework: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1.

Other details include an estimated workload of 100 hours and a list of target groups: adults and students, as well as potential employees. The required prerequisites are listed as "Brak kwalifikacji poprzedzających." (No previous qualifications).

At the bottom, it mentions the source of the qualification: "Według 'Indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego na 2016 r. Profil krajowy Polska' (https://ec.europa.eu/digital-single-market)".

System informatyczny ZRK został wykonany na zamówienie Instytutu Badań Edukacyjnych z wykorzystaniem HTML, PHP, JavaScript, JQuery, Bootstrap oraz MySQL. Frontend jest zarządzany przez CMS Joomla. Wyszukiwanie informacji o kwalifikacjach, podmiotach oraz składanie i procedowanie wniosków jest obsługiwane przez Yii PHP Framework.

Tak jak wspomniano wcześniej, we wrześniu 2019 r. Instytut Badań Edukacyjnych przekazał dane o polskich kwalifikacjach do europejskiego portalu Europejskiej Klasyfikacji Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów (ESCO) za pośrednictwem platformy *Qualifications Dataset Register (QDR)*. Do przesyłania danych dotyczących kwalifikacji przez QDR do ESCO użyto formatu QMS XML.

<https://ec.europa.eu/ESCO/portal/qualification>

Informacje zgromadzone w ZRK można pobierać w formacie XML za pomocą API.

HISTORIA POWSTANIA REJESTRU

Założenia Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji i mechanizmy jego funkcjonowania opracowano równolegle z koncepcją ZSK w ramach projektu „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja i Rozwój prowadzonego w latach 2010–2016 przez Instytut Badań Edukacyjnych. Projekt realizowany był na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W 2013 r. w Instytucie Badań Edukacyjnych został opracowany „Raport referencyjny. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji na rzecz uczenia się przez całe życie do Europejskiej Ramy Kwalifikacji”¹. W tym samym czasie opracowano również „Raport samopotwierdzenia Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego”². Oba raporty zostały pozytywnie ocenione i przyjęte przez ekspertów Grupy Doradczej ds. Europejskich Ram Kwalifikacji.

Od chwili przyjęcia przez polskie władze raportu referencyjnego rozpoczął się nowy etap prac nad przygotowaniem modernizacji krajowego systemu kwalifikacji. Dotyczyły one m.in. przygotowania szczegółowych rozwiązań dotyczących rejestru kwalifikacji wraz z systemem informatycznym wspierającym jego wdrożenie i rozwój.

W 2015 r. Instytut Badań Edukacyjnych uruchomił rejestr w środowisku testowym. W grudniu 2015 r. została uchwalona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji³, a na jej podstawie 1 lipca 2016 r. został oficjalnie uruchomiony Zin-

¹ Sławiński, S., Dębowski, H., Chłoń-Domińczak, A. (wyd.) (2013). Raport referencyjny. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji na rzecz uczenia się przez całe życie do Europejskiej Ramy Kwalifikacji.

http://kwalifikacje.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/PDF/Raport-referencyjny_aktualizacja.pdf

² Marciniak, Z. (wyd.). (2014). Raport samopotwierdzenia Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. http://kwalifikacje.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/PDF/Raport_samopotwierdzenia_na_strone.pdf

³ Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 226).

tegowany Rejestr Kwalifikacji. Do końca 2017 r. instytucją prowadzącą rejestr była Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), a od 1 stycznia 2018 r. jest nią Instytut Badań Edukacyjnych.

UREGULOWANIA PRAWNE DOTYCZĄCE REJESTRU

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji jest rejestrem publicznym⁴, który prowadzony jest w systemie teleinformatycznym i ewidencjonuje kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Zasady funkcjonowania Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (ZRK), w tym zakres informacji gromadzonych w rejestrze, reguluje ustawa o ZSK. W ustawie tej określono także definicję kwalifikacji, standardy opisu kwalifikacji oraz zasady włączania kwalifikacji do ZSK, a także zasady nadawania oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji⁵. Obecnie w Ministerstwie Edukacji Narodowej trwają prace nad nowelizacją ustawy o ZSK.

Nadzór nad podmiotem prowadzącym rejestr w zakresie wykonywanych przez niego ustawowych zadań sprawuje minister koordynator ZSK, którym, zgodnie z ustawą o ZSK, jest Minister Edukacji Narodowej. Obecnie prowadzenie rejestru jest finansowane w ramach projektu „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”, współfinansowanego przez UE. Docelowo zadania, o których mowa w art. 87 ust. 1. ustawy o ZSK, związane z prowadzeniem ZRK, będą finansowane z dotacji celowej przekazywanej przez ministra koordynatora ZSK.

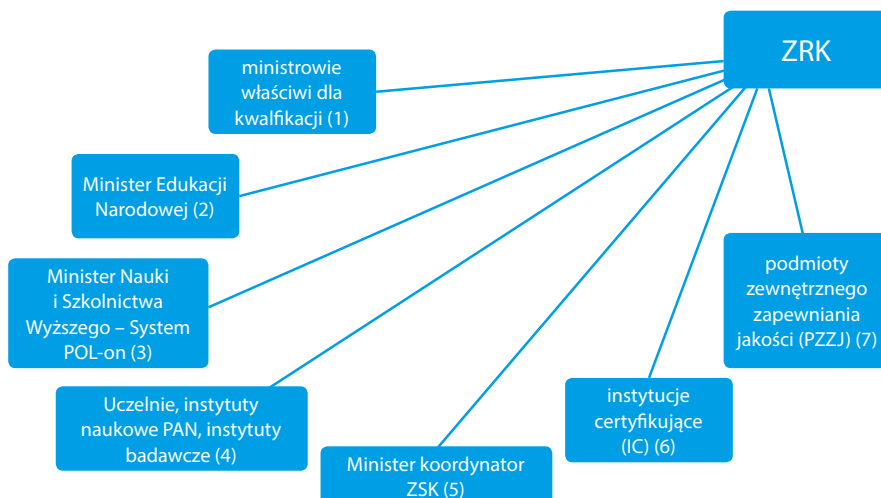
ROLA INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ REJESTREM

Instytut Badań Edukacyjnych jako instytucja prowadząca ZRK jest zobowiązany do publikacji i aktualizacji informacji o kwalifikacjach włączonych do ZSK oraz instytucjach powiązanych z tymi kwalifikacjami (instytucje certyfikujące – IC, podmioty zewnętrznego zapewniania jakości – PZZJ, wnioskodawcy). Informacje te są przekazywane przez podmioty odpowiedzialne za włączanie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich funkcjonowanie w systemie.

⁴ W rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 570 oraz z 2018 r., poz. 1000, 1544 i 1669).

⁵ Uzasadnienie do projektu ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – http://www.kwalifikacje.gov.pl/download/Prawo_o_ZSK/Uzasadnienie_do_ustawy_o_ZSK.pdf

Źródła informacji w rejestrze.

1. Ministrowie przekazują do ZRK informacje o włączanych przez nich do ZSK kwalifikacjach rynkowych i uregulowanych oraz o instytucjach certyfikujących, którym nadali uprawnienia do ich certyfikowania (IC) i podmiotach zewnętrznego zapewniania jakości (PZZJ) monitorujących te instytucje.
2. Minister edukacji narodowej przekazuje informacje o kwalifikacjach pełnych i częściowych nadawanych w systemie oświaty, w tym o kwalifikacjach ze szkolnictwa zawodowego.
3. Minister nauki i szkolnictwa wyższego przekazuje informacje o kwalifikacjach pełnych nadawanych w szkolnictwie wyższym. Informacje te udostępnia bezpośrednio ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym (POL-on).
4. Uczelnie, instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze przekazują do ZRK informacje o włączonych przez siebie do ZSK kwalifikacjach nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych.
5. Minister koordynator ZSK udostępnia informacje o podmiotach wpisanych na listę podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości.
6. Instytucje certyfikujące są zobowiązane do aktualizowania swoich danych w ZRK oraz do informowania o instytucjach, którym udzieliły upoważnienia do prowadzenia walidacji.
7. Podmioty zewnętrznego zapewniania jakości muszą aktualizować swoje dane w ZRK.

Do codziennych działań IBE należy obsługa użytkowników i systemu informacyjnego rejestru oraz ocena formalna wniosków składanych za pośrednictwem ZRK.

Instytut dba o to, żeby ZRK stawał się coraz bardziej przyjazny dla użytkowników, pracuje nad jego rozwojem, m.in. nad usprawnieniem opcji wyszukiwania informacji oraz polepszeniem jakości prezentacji treści.

Do obowiązków Instytutu należy również zbieranie informacji kwartalnych od instytucji certyfikujących dotyczących m.in. liczby wydanych dokumentów potwierdzających nadanie poszczególnych kwalifikacji czy też średniej wysokości opłat pobieranych za walidację i certyfikowanie. IBE zajmuje się także gromadzeniem, przechowywaniem i udostępnianiem ministrom właściwym, ministrowi koordynatorowi oraz Radzie Interesariuszy ZSK innych, ustawowo określonych sprawozdań i raportów instytucji certyfikujących (IC) oraz podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości (PZZJ).

Rolą instytucji prowadzącej ZRK jest także ułatwianie dialogu i współdziałania interesariuszy oraz organizowanie wymiany doświadczeń między różnymi użytkownikami rejestru. IBE uczestniczy również w upowszechnianiu wiedzy o ZSK (m.in. poprzez publikacje, seminaria informacyjne, warsztaty dla użytkowników) oraz jest odpowiedzialny za prowadzenie portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji, który jest częścią portalu ZSK.

Instytut Badań Edukacyjnych jako instytucja prowadząca rejestr w ramach swojej działalności zakłada następujące cele:

1. wysoką jakość obsługi spraw, osób i realizowanych procesów poprzez sprawność działania, całościowe podejście do procesów, ich ciągłe usprawnianie adekwatnie do potrzeb różnych interesariuszy, drożność kanałów komunikacji, wysoki poziom merytoryczny kadry zatrudnionej do prowadzenia rejestru;
2. stałą współpracę z interesariuszami;
3. dbałość o jakość informacji gromadzonych w ZRK oraz monitorowanie ZRK;
4. ciągły rozwój ZRK – jego udoskonalanie oraz tworzenie nowych narzędzi i rozwiązań powiązanych z ZRK.

KWALIFIKACJE GROMADZONE W REJESTRZE

Aby kwalifikacja została wpisana do rejestru, musi zostać opisana w sposób określony w przepisach ustawy o ZSK⁶ oraz mieć przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

RODZAJ KWALIFIKACJI		KATEGORIA KWALIFIKACJI	
Pełne	Z systemu oświaty	Ze szkolnictwa zawodowego	dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe np. technik
		Inne kwalifikacje	np. świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, gimnazjum, świadectwo dojrzałości
	Z systemu szkolnictwa wyższego i nauki	Dyplomy ukończenia studiów	np. dyplom ukończenia studiów I, II stopnia, dyplom doktorski
		Po ukończeniu kształcenia specjalistycznego	świadectwo dyplomowanego specjalisty lub dyplomowanego specjalisty technologa
Częstkowe	Z systemu oświaty	Ze szkolnictwa zawodowego	świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodach
	Z systemu szkolnictwa wyższego i nauki	Po studiach podyplomowych	świadectwa ukończenia studiów podyplomowych
	Spoza systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego i nauki	Uregulowane	różne certyfikaty, dyplomy i świadectwa
		Rynkowe	różne certyfikaty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji
			certyfikaty wydawane przez uczelnie po ukończeniu kursów i szkoleń
		Rynkowe w rzemiośle	dyplomy mistrzowskie, świadectwa czeladnicze

⁶ Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 226).

Do ZRK wpisanych jest obecnie 10 000 kwalifikacji (stan na 13 listopada 2019 r.), w tym:

- Kwalifikacji pełnych⁷ – 9582:
 - ze szkolnictwa wyższego i nauki: 9092
 - z systemu oświaty: 490
- Kwalifikacji częściowych⁸ – 418:
 - z systemu oświaty: 336
 - rynkowych: 55
 - uregulowanych: 25
 - nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych: 2

Przykładowe informacje o kwalifikacjach pełnych i częściowych z systemu oświaty:

- nazwa kwalifikacji,
- rodzaj kwalifikacji (pełna, częściowa),
- poziom PRK/EQF,
- warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji,
- efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji,
- instytucja uprawniona do nadawania kwalifikacji,
- instytucja prowadząca ewaluację zewnętrzną,
- okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji warunki przedłużenia jego ważności,
- nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji, a także okres jego ważności i warunki przedłużenia jego ważności,
- podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK,
- kod kwalifikacji w ZRK,
- status kwalifikacji w ZSK.

Dane dotyczące kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty, w tym kwalifikacji ze szkolnictwa zawodowego, przekazuje do IBE minister edukacji narodowej.

⁷ Kwalifikacje pełne nadawane są wyłącznie w systemie oświaty oraz w szkolnictwie wyższym po ukończeniu określonego etapu kształcenia (np. szkoły podstawowej, studiów I stopnia).

⁸ Kwalifikacje częściowe mogą być nadawane nie tylko w oświacie i szkolnictwie wyższym, lecz także przez instytucje, organizacje i stowarzyszenia o różnym charakterze. Mogą stanowić uzupełnienie kwalifikacji pełnej, poszerzające lub pogłębiające przygotowanie do wykonywania zawodu.

Przykładowe informacje o kwalifikacjach pełnych ze szkolnictwa wyższego i nauki:

- nazwa kwalifikacji,
- rodzaj kwalifikacji,
- poziom PRK/EQF,
- nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji,
- nazwa tytułu zawodowego uzyskiwanego po ukończeniu studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz stopień doktora,
- dane kontaktowe uczelni, adres strony www,
- kod kwalifikacji w ZRK.

Minister nauki i szkolnictwa wyższego udostępnia IBE dane dotyczące kwalifikacji nadawanych w systemie szkolnictwa wyższego i nauki pochodzące ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Obecnie trwają prace nad rozszerzeniem informacji o tych kwalifikacjach o opisy syntetycznych charakterystyk kwalifikacji.

ZASADY WŁĄCZANIA KWALIFIKACJI DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

W polskim systemie możemy wyróżnić 4 sposoby włączania kwalifikacji do ZSK, które następnie są wpisywane do rejestru:

- a) bezpośrednio na mocy ustawy o ZSK

Na mocy ustawy o ZSK wszystkie kwalifikacje pełne z systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego i nauki, a także kwalifikacje częściowe w zawodach zdobywane w systemie oświaty są z mocy prawa włączone do ZSK i wpisane do ZRK.

- b) decyzją władz uczelni, instytutu badawczego lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk

Kwalifikacje częściowe nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych mogą zostać włączone do ZSK decyzją podmiotów prowadzących takie studia – uczelni, instytutu badawczego lub instytutu naukowego PAN. Podmioty te podejmują uchwały o przypisaniu danej kwalifikacji poziomowi PRK i włączeniu jej do ZSK, a następnie dokonują w ZRK rejestracji włączonej kwalifikacji, przekazując IBE stosowną treść informacji do publikacji w rejestrze.

- c) decyzją ministra właściwego z jego własnej inicjatywy

Kwalifikacje uregulowane należące do działu administracji nadzorowanego przez danego ministra mogą być przez niego włączone do ZSK. Taka kwalifikacja musi spełnić określone warunki zapisane w ustawie o ZSK. Minister wydaje obwieszczenie o włączeniu kwalifikacji do ZSK, a następnie dokonuje rejestracji włączonej kwalifikacji, przekazując Instytutowi stosowną treść informacji do publikacji w rejestrze.

- d) decyzją ministra właściwego na wniosek zainteresowanego podmiotu

Do tej grupy należą kwalifikacje rynkowe, kwalifikacje z rzemiosła – dyplomy mistrza i świadectwa czeladnika oraz kwalifikacje nadawane przez szkoły wyższe, instytuty badawcze i instytuty PAN po ukończeniu różnych form kształcenia innych niż studia podyplomowe (kursy, szkolenia itp.).

W takim przypadku wnioskodawca występuje do ministra właściwego z wnioskiem o włączenie kwalifikacji do ZSK. Składanie wniosków odbywa się w systemie elektronicznym ZRK, a IBE dokonuje ich oceny formalnej. Poprawny formalnie wniosek jest przekazywany do ministra właściwego, który wydaje decyzję pozytywną lub negatywną dotyczącą włączenia kwalifikacji do ZSK. Po pozytywnej decyzji minister dokonuje rejestracji włączonej kwalifikacji, przekazując IBE treść informacji o tej kwalifikacji do publikacji w rejestrze.

ZASADY OCENY INSTYTUCJI POWIĄZANYCH Z KWALIFIKACJĄ

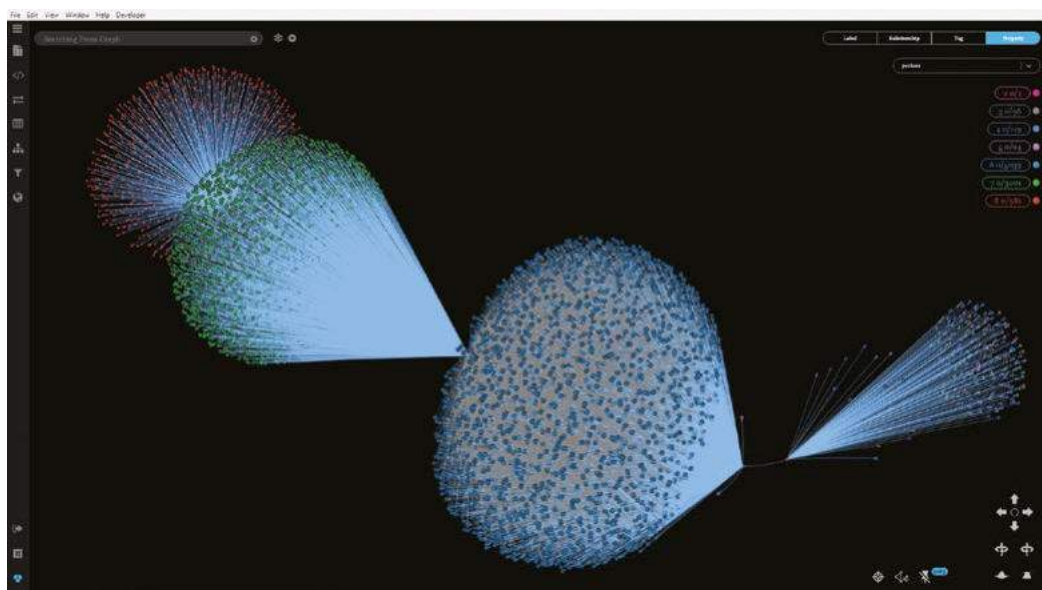
Z wnioskiem o włączenie kwalifikacji rynkowych do ZSK lub o nadanie uprawnień do jej certyfikowania lub o wpisanie na listę podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości mogą występować podmioty, które spełniają wymagania określone szczegółowo w ustawie o ZSK. Każdy wnioskodawca musi być zarejestrowany w ZRK. Odpowiednio przygotowany wniosek składa się elektronicznie do IBE za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji. IBE dokonuje oceny formalnej wniosków. Obejmuje ona sprawdzenie zgodności wniosku z wymaganiami, które zostały określone w ustawie o ZSK. Każdy poprawny formalnie wniosek o włączenie kwalifikacji lub o nadanie uprawnień do certyfikowania jest przesyłany przez IBE do ministra właściwego dla danej kwalifikacji, a wniosek o wpisanie na listę PZZJ do ministra koordynatora ZSK. Ministrowie dokonują oceny merytorycznej wniosków i podejmują rozstrzygające decyzje. IBE i rejestr pełnią w ten sposób funkcję „jednego okienka” w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

ROZWÓJ REJESTRU, PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ I DOSTĘPNE APLIKACJE

Plany związane z przyszłością ZRK odpowiadają na wyzwania współczesności i wpisują się w europejskie trendy myślenia o kształceniu w warunkach dynamicznego rozwoju technologii i rosnącego tempa zmian na rynku pracy.

W IBE podejmowane są działania związane z przygotowaniem szeregu aplikacji wspierających osoby w uczeniu się przez całe życie, bazujących m.in. na danych gromadzonych w ZRK. W tym celu IBE rozwija m.in. algorytmy przetwarzania języka naturalnego, testuje rozwiązania z obszaru uczenia maszynowego oraz oparte na grafowych bazach danych. Trwają także prace dotyczące automatycznego określania relacji między kwalifikacjami i zawodami.

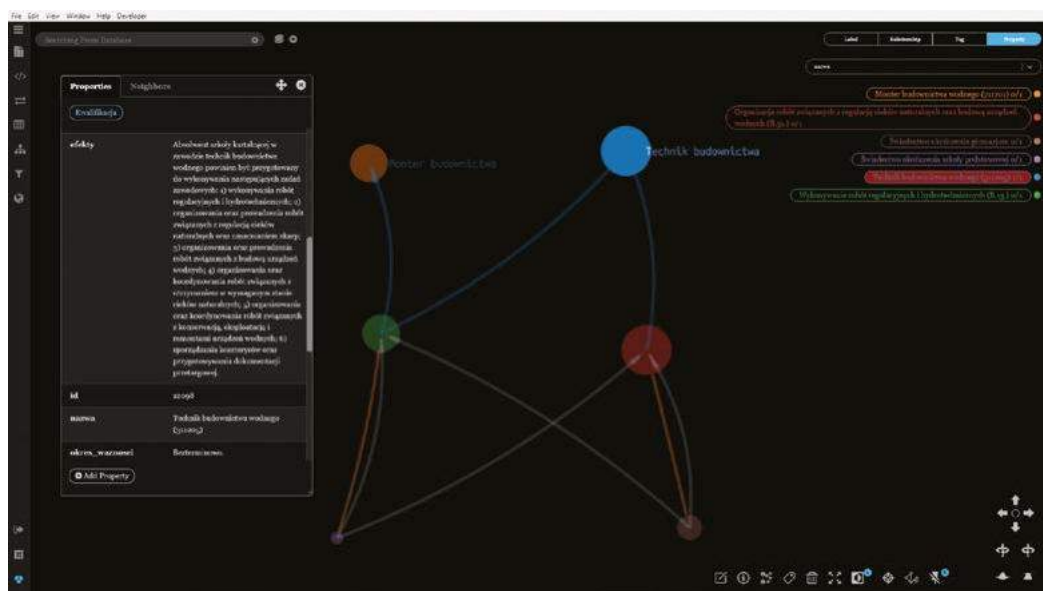
Aplikacja „Ścieżki rozwoju” pozwoli zilustrować zależności między kwalifikacjami: drogę do ich uzyskania, stopień podobieństwa i grupy podobnych kwalifikacji. Będzie to interaktywna mapa kwalifikacji pozwalająca użytkownikowi uzyskać zakres informacji zawężony przez zestaw kryteriów, odczytać informacje o relacjach między kwalifikacjami, zobaczyć ścieżkę rozwoju zgodną z zainteresowaniami danej osoby.

Wizualizacja ponad 8000 kwalifikacji wraz z relacją poprzedzania. Punkty reprezentują kwalifikacje, natomiast linie – relację poprzedzania (rysunek poglądowy ilustrujący podstawę do opracowania bardziej zindywidualizowanych ścieżek).

Podstawowym zadaniem aplikacji będzie umożliwienie użytkownikowi wyboru podzbioru informacji spośród wszystkich dostępnych w rejestrze, w szczególności

tych dotyczących relacji między kwalifikacjami (np. składowa⁹, wymagana¹⁰, podobna¹¹, historyczna¹²) i przedstawić je w postaci ścieżki rozwoju dostosowanej do sytuacji wyjściowej (kompetencji, zainteresowań) danego użytkownika.

Wizualizacja przykładowych ścieżek rozwoju. Punkty reprezentują kwalifikacje (legenda opisująca nazwy znajduje się po prawej stronie), linie niebieskie reprezentują relację bycia składową, pomarańczowe – relację poprzedzania, szare – alternatywne ścieżki

Aplikacja „Kompas” umożliwi wybór kwalifikacji zgodny z zainteresowaniami i kompetencjami użytkownika. Wskaże odpowiednią dziedzinę kwalifikacji, np. związaną z branżą (rolnictwo, IT itp.) lub sposobem wykonywania danej pracy (np. praca biurowa, praca z roślinami). Planowany jest także wariant aplikacji ograniczony do kwalifikacji ze szkolnictwa branżowego, skierowany w szczególności do rodziców dzieci, które kończą szkołę podstawową i muszą wybrać dalszą drogę kształcenia.

W przyszłości przewiduje się również wdrażanie dodatkowych funkcji rejestru. Planowane jest opracowanie aplikacji wirtualnego doradcy wyposażonego w interfejs tekstowy, czyli tzw. chatbota. Pomoże on użytkownikowi wyszukać interesujące go informacje przez wykorzystanie sformułowań wyrażonych w języku naturalnym (w języku polskim). Chatbot nie tylko ułatwi użytkownikom korzystanie z portalu, pozwoli na rozmowę dotyczącą kwalifikacji, lecz także będzie

⁹ Relacja opisująca zależność między kwalifikacją częściową a kwalifikacją pełną, której ta pierwsza jest częścią.

¹⁰ Relacja między kwalifikacjami polegająca na tym, że posiadanie jednej z nich jest wymagane do uzyskania drugiej.

¹¹ Relacja między kwalifikacjami o wysokim stopniu podobieństwa pod pewnym względem, np. treściowym.

¹² Relacja między kwalifikacjami będącymi wzajemnymi odpowiednikami, ale pochodzącymi z różnych wersji podstaw programowych (np. z lat 2012, 2017 i 2019).

w stanie udzielić porad zawodowych. Będzie to możliwe dzięki zaimplementowaniu w wirtualnym doradcy scenariuszy przygotowanych we współpracy z doradcami zawodowymi, na podstawie materiałów zawodoznawczych.

Stworzenie powyższych aplikacji wymaga zastosowania metod sztucznej inteligencji i zautomatyzowanego przetwarzania języka naturalnego. Konieczne jest znalezienie rozwiązań problemów dotyczących grupowania kwalifikacji, ustawienia powiązań między kwalifikacjami oraz sposobu wizualizacji tych rezultatów.

SŁOWACJA

SŁOWACKA KRAJOWA BAZA KWALIFIKACJI

www.kvalifikacie.sk

WPROWADZENIE

Słowacja ma jeden z najmłodszych systemów kwalifikacji w Europie. Słowacka Krajowa Baza Kwalifikacji – *Národná sústava kvalifikácií (NSK)* – jest publiczną bazą kwalifikacji dostępną online na stronie www.kvalifikacie.sk. Obecnie zawiera 1000 kwalifikacji zawodowych, które, w pierwszej fazie rozwoju Bazy NSK, zostały wybrane jako najważniejsze z perspektywy pracodawców. Głównym celem Bazy NSK było przełożenie potrzeb i wymagań rynku pracy na opis kwalifikacji i ich weryfikację oraz odniesienie ich z powrotem do systemu edukacji. Powstanie Bazy NSK stanowi również sygnał do zmian systemowych, które powinny zostać wprowadzone po jej utworzeniu – porównywalność i uznawanie efektów uczenia się, niezależnie od ścieżki edukacyjnej wybranej do ich osiągnięcia. Baza NSK pełni także funkcję informacyjną nie tylko w kraju, ale także w kontekście europejskim.

HISTORIA KRAJOWEJ BAZY KWALIFIKACJI (NSK)

Chociaż pomysł wprowadzenia Słowackiej Ramy Kwalifikacji (SKKR) i Krajowej Bazy Kwalifikacji (NSK) pojawił się w 2008 r., wkrótce po przyjęciu zalecenia w sprawie Europejskiej Ramy Kwalifikacji, to praktyczne działania w celu wprowadzenia tych instrumentów podjęto dopiero w latach 2013–2015. Baza NSK powstała w wyniku prac rozpoczętych w ramach dużego projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) realizowanego przez Państwowy Instytut Edukacji Zawodowej, organizację podlegającą Ministerstwu Edukacji, Nauki, Badań Naukowych i Sportu Republiki Słowackiej (MESRS SR).

Pierwotnym celem projektu było stworzenie bazy danych wszystkich kwalifikacji, które mogą być formalnie weryfikowane, ponadto są uznawane i nadawane w Republice Słowackiej¹. W trakcie prac nad Bazą NSK koncentrowano się

¹ Wniosek dotyczący wdrożenia w Republice Słowackiej Europejskiej Ramy Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie, 2009, <https://www.minedu.sk/data/att/2327.pdf>

głównie na kwalifikacjach bezpośrednio związanych z wykonywaniem zawodu – kwalifikacjach zawodowych. Celem opracowania Krajowej Bazy Kwalifikacji (*NSK*) było umożliwienie przeprowadzenia walidacji kwalifikacji uzyskanych dzięki edukacji pozaformalnej oraz uczenia się nieformalnego, a także zapewnienie porównywalności z kwalifikacjami w innych krajach UE. Stworzenie Krajowej Bazy Kwalifikacji wiązało się także z koniecznością uwzględnienia wymagań rynku pracy i pracodawców oraz potrzebą większej przejrzystości systemu kwalifikacji. Aby osiągnąć te założenia, niezbędne było wprowadzenie zmian w przepisach, a także uzyskanie spójności terminologicznej w zakresie kluczowych pojęć odnoszących się do systemu kwalifikacji. Zmiany te, a także dalszy rozwój *NSK*, miały nastąpić po zakończeniu pierwszego etapu prac w ramach wspomnianego projektu. Zostały one wprowadzone dopiero w drugiej połowie 2019 r., kiedy miała zostać ogłoszona nowelizacja ustawy o uczeniu się przez całe życie. W tym czasie również miała się rozpocząć druga faza prac nad rozwojem Bazy *NSK* oraz nad nowym projektem finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), który dotyczył wprowadzenia systemu walidacji.

Prace nad Krajową Bazą Kwalifikacji trwały niemal równolegle z pracami nad zmodernizowaną wersją Słowackiej Ramy Kwalifikacji (*SKKR*). Choć pierwsza wersja *SKKR* powstała w 2011 r., to rama kwalifikacji w obecnej formie pojawiła się w 2013 r. *SKKR* ma 8 poziomów i obejmuje wszystkie kwalifikacje nadawane w Republice Słowackiej, które są przyporządkowane do jednej z czterech sub-ram dla kwalifikacji pochodzących: ze szkolnictwa ogólnego, ze szkolnictwa zawodowego, ze szkolnictwa wyższego oraz z edukacji i szkolnictwa zawodowego. Każda sub-rama odnosi się do odpowiedniego działu systemu edukacji i podlega odpowiednim przepisom.

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE BAZY KWALIFIKACJI (*NSK*)

Z punktu widzenia prawnego Baza *NSK* opiera się na dwóch aktach: ustawie o uczeniu się przez całe życie² oraz ustawie o służbach zatrudnienia³. Ustawa o uczeniu się przez całe życie definiuje Bazę *NSK* jako „rejestr publiczny zawierający opisy częściowych i pełnych kwalifikacji uznawanych i wyodrębnionych w Republice Słowackiej, których uzyskanie jest wymagane do wykonywania czynności zawodowych w danym zawodzie; opisy mają formę standardów kwalifikacji i standardów oceny”.

Ustawa nr 5/2004 Coll. o służbach zatrudnienia stanowi, że „podstawową ramą systemową służącą tworzeniu systemowego rozwiązania dla przeniesienia

² Ustawa nr 568/2009 Coll. o uczeniu się przez całe życie.

³ Ustawa nr 5/2004 Coll. w sprawie służb zatrudnienia.

potrzeb rynku pracy do systemu uczenia się przez całe życie w oparciu o krajowy system kwalifikacji” jest Krajowy System Zawodów, w ramach którego „określono wymagania dotyczące wiedzy zawodowej, umiejętności i kompetencji potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych na rynku pracy”.

ROLA INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

Powyższe normy prawne zostały uwzględnione poprzez utworzenie Krajowej Bazy Kwalifikacji (*NSK*) oraz ustalenie sposobu zarządzania nią. Rozwój ramy kwalifikacji i Bazy *NSK* zaowocował nową formą współpracy międzysektorowej. Jak stwierdzono w ustawie o służbach zatrudnienia, Ministerstwo Spraw Społecznych i Rodziny Republiki Słowackiej powołuje Związek Rad Sektorowych oraz Rady Sektorowe dla poszczególnych branż gospodarki, które zaangażowane są w prace nad rozwojem Krajowego Systemu Zawodów (*NOS*). Rady sektorowe reprezentują specjaliści wolontariusze z danego sektora, którzy określają wymagania, jakie trzeba spełnić, aby wykonywać dany zawód – czyli określają standardy zawodowe. Rady sektorowe odgrywają również kluczową rolę w opisywaniu kwalifikacji i rozwoju Bazy *NSK*. Członkami rad są przedstawiciele instytucji krajowych i regionalnych, pedagodzy-eksperti, przedstawiciele związków zawodowych, a w szczególności przedstawiciele pracodawców i stowarzyszeń pracodawców. Z tego względu Rady Sektorowe są jednocześnie zaangażowane zarówno w prace nad rozwojem Bazy *NSK*, jak i Krajowego Systemu Zawodów. Standardy zawodowe zawarte w *NOS* są punktem wyjścia do opracowywania kwalifikacji zawodowych w Bazie *NSK*.

Krajowa Baza Kwalifikacji *NSK* jest zarządzana i nadzorowana przez Ministerstwo Edukacji, Nauki, Badań Naukowych i Sportu Republiki Słowackiej, które jest również najwyższym organem zatwierdzającym kwalifikacje. Ze względu na bliski związek z Krajowym Systemem Zawodów zarządzanym przez Ministerstwo Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Republiki Słowackiej, obie instytucje ściśle współpracują i oficjalnie potwierdziły to w nowelizacji porozumienia o współpracy w 2017 r.

RODZAJE KWALIFIKACJI W KRAJOWEJ BAZIE KWALIFIKACJI (*NSK*)

Przed utworzeniem Bazy *NSK* rozumienie terminu „kwalifikacja” nie było jednolite. W 2009 r. ustawa o uczeniu się przez całe życie wprowadziła pojęcie kwalifikacji pełnych i częściowych, które to terminy później wykorzystano w pracach nad *NSK*. Jak stwierdzono w Raporcie Referencyjnym Słowackiej Ramy Kwalifikacji, „w celu uniknięcia niespójności terminologicznej związanej z definicją pojęcia kwalifikacja” eksperci i zainteresowane strony zgodzili się przyjąć definicję zgodną z zaleceniem *EQF*, która została uwzględniona w projekcie nowelizacji ustawy

o uczeniu się przez całe życie (sierpień 2019 r.). Baza NSK zawiera kwalifikacje pełne i częściowe opisane w języku efektów uczenia się.

Kwalifikacje pełne to głównie kwalifikacje zdobyte w ramach edukacji formalnej. Są one uzyskiwane po ukończeniu odpowiedniego pełnego programu edukacyjnego i potwierdzeniu odpowiednim rodzajem certyfikatu określonym w przepisach. Są definiowane jako „zdolność pracowników do właściwego wykonywania wszystkich czynności zawodowych w danym zawodzie”.

Kwalifikacje częściowe to „zdolność pracowników do właściwego wykonywania pracy lub zestawu czynności zawodowych w danym zawodzie”, a sposobem ich uzyskania jest edukacja pozaformalna. Warunkiem zdobycia kwalifikacji częściowej jest zdanie egzaminu końcowego po ukończeniu akredytowanego szkolenia doskonalącego lub wykazanie się odpowiednim doświadczeniem przed komisją egzaminacyjną zgodnie z wymogami walidacji.

Wprowadzony na początku podział kwalifikacji na pełne i częściowe opierał się na zasadzie, że kwalifikacje pełne zawierają kilka kwalifikacji częściowych lub że zestaw częściowych kwalifikacji składa się na pełną kwalifikację – mogą one jednocześnie funkcjonować osobno. Możliwość nabywania kwalifikacji częściowych powinna korzystnie wpłynąć na elastyczność systemu edukacji, która jest wymagana z punktu widzenia pracodawcy. Te kwalifikacje dają szansę na szybsze zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności niż w przypadku systemu formalnego, który nie może dostosować się do wymagań rynku pracy w odpowiednim tempie ani szybko aktualizować treści edukacyjnych. Konieczne są jednak dalsze zmiany systemowe, które wprowadziłyby mechanizmy walidacji i uznawania kwalifikacji na poziomie krajowym.

Eksperti odnieśli się krytycznie do ustanowionej klasyfikacji kwalifikacji – sprzeciwiali się określaniu części kwalifikacji jako częściowych, ponieważ uznano, że: *nie brakuje w nich specjalistycznej wiedzy – są zatem pełne pod względem wykonywania pewnych działań zawodowych, ale w porównaniu z innymi kwalifikacjami są mniejsze*⁴. Klasyfikacja ta została usunięta w projekcie nowelizacji ustawy o uczeniu się przez całe życie, a termin „kwalifikacja częściowa” zastąpiono terminem „kwalifikacja zawodowa”. Wprowadzono go w Raporcie Referencyjnym Słowackiej Ramy Kwalifikacji, w którym zdefiniowano tę grupę kwalifikacji jako kwalifikacje uzyskane poza kształceniem formalnym: w formach kształcenia dorosłych, w kształceniu ustawicznym lub jako nabywane poprzez osiągnięcie odpowiednich efektów uczenia się w inny sposób. Kwalifikacje te zazwyczaj są dostosowane do potrzeb rynku pracy:

⁴ Burjan, V. i in. (2017). *Learning Slovakia*. https://www.minedu.sk/data/files/6987_uciace_sa_slovensko.pdf

Kwalifikacja zawodowa to formalny wynik procesu oceny i weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji, w którym uprawniona instytucja edukacyjna potwierdza, że osoba fizyczna osiągnęła efekty uczenia się niezbędne do podjęcia określonej działalności zawodowej lub zestawu działań zawodowych w danym zawodzie w zakresie określonym przez standard kwalifikacji i oceny.

57% kwalifikacji w Bazie NSK ma charakter cząstkowy, co może świadczyć o większym zainteresowaniu kwalifikacjami związanymi z wykonywaniem zawodu. Najliczniejsze są kwalifikacje na poziomie 3, 4, 6 i 7 Słowackiej Ramy Kwalifikacji i jednocześnie te uzyskiwane w ramach edukacji pozaformalnej⁵.

ZASADY WŁĄCZANIA KWALIFIKACJI DO BAZY NSK

Wybór kwalifikacji, które mają być włączone do Bazy NSK, zależy od decyzji rad sektorowych, która musi być uzasadniona analizą wymagań rynku pracy w danym sektorze. Każda kwalifikacja w bazie danych ma formę karty kwalifikacji. Karta kwalifikacji składa się z trzech głównych części. Pierwsza zawiera ogólne informacje, takie jak nazwa i kod, poziom ramy kwalifikacji SKKR, ścieżka edukacyjna prowadząca do uzyskania kwalifikacji, związek kwalifikacji z zawodem oraz nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji. Kluczową częścią karty kwalifikacji jest opis kwalifikacji, w którym efekty uczenia się odpowiadają temu, co uczący się powinien wiedzieć, aby uzyskać odpowiedni certyfikat. Efekty uczenia się określane są przez rady sektorowe zgodnie z Metodologią Tworzenia Standardów Kwalifikacji w kategoriach wiedzy (ogólnej i zawodowej), umiejętności (poznawczych i praktycznych) oraz kompetencji (odpowiedzialności, autonomiczności i kompetencji społecznych), które są zgodne z charakterystykami Słowackiej Ramy Kwalifikacji (SKKR). Ostatnią częścią karty kwalifikacji jest standard weryfikacji, który określa kryteria oceny, metody i narzędzia, a także wymagania organizacyjne dotyczące egzaminu.

Proces przypisywania poszczególnych poziomów ramy kwalifikacji SKKR do kwalifikacji prowadzony był według kryteriów procesu referencyjnego określonych w Zaleceniu Rady z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie. Kwalifikacje opisane w Bazie NSK otrzymały odpowiedni poziom ramy kwalifikacji SKKR przed opublikowaniem w rejestrze w oparciu o tak zwaną metodę najlepszego dopasowania. Wszystkie efekty uczenia się w opisie kwalifikacji zostały ocenione indywidualnie przez grupę

⁵ Rehůš, M. (2017). *Comparative Analysis of Aligning Qualifications at the Levels of the Slovak Qualifications Framework and National Qualifications Frameworks in Selected EU Countries.*

ekspertów, porównane z charakterystykami krajowymi, a kwalifikacji został przypisany poziom przeważający⁶.

ZASADY DOTYCZĄCE INSTYTUCJI CERTYFIKUJĄCYCH

Jak wspomniano powyżej, Słowacja nie ma kompleksowego systemu uznawania efektów wcześniejszego uczenia się (ang. *validation of prior learning*). Obecnie tylko 33 kwalifikacje mogą być poświadczane poprzez uzyskanie licencji zawodowej po zdaniu egzaminu potwierdzającego kompetencje zawodowe lub potwierdzeniu wymaganego doświadczenia zgodnie z ustawą o uczeniu się przez całe życie. Lista instytucji upoważnionych do oferowania akredytowanych programów doskonalenia zawodowego oraz do przeprowadzania egzaminów po ich zakończeniu jest dostępna w Systemie Informacyjnym Doskonalenia Zawodowego, którym zarządza MESRS SR (<http://isdv.iedu.sk>).

APLIKACJE WSPIERAJĄCE INTERESARIUSZY

Niepubliczna część rejestru krajowego była wykorzystywana przez ekspertów rad sektorowych jako narzędzie do opracowania opisów kwalifikacji i projektowania procesu konsultacji prowadzącego do zatwierdzenia kwalifikacji. W 2018 r. Krajowy Punkt Koordynacyjny EQF na Słowacji przeprowadził mapowanie ESCO w celu powiązania słowackiej Krajowej Bazy Kwalifikacji (NSK) z portalami *Plo-teus* oraz *LOQ* (*Learning Opportunities and Qualifications in Europe*).

PLANY I WYZWANIA NA PRZYSZŁOŚĆ

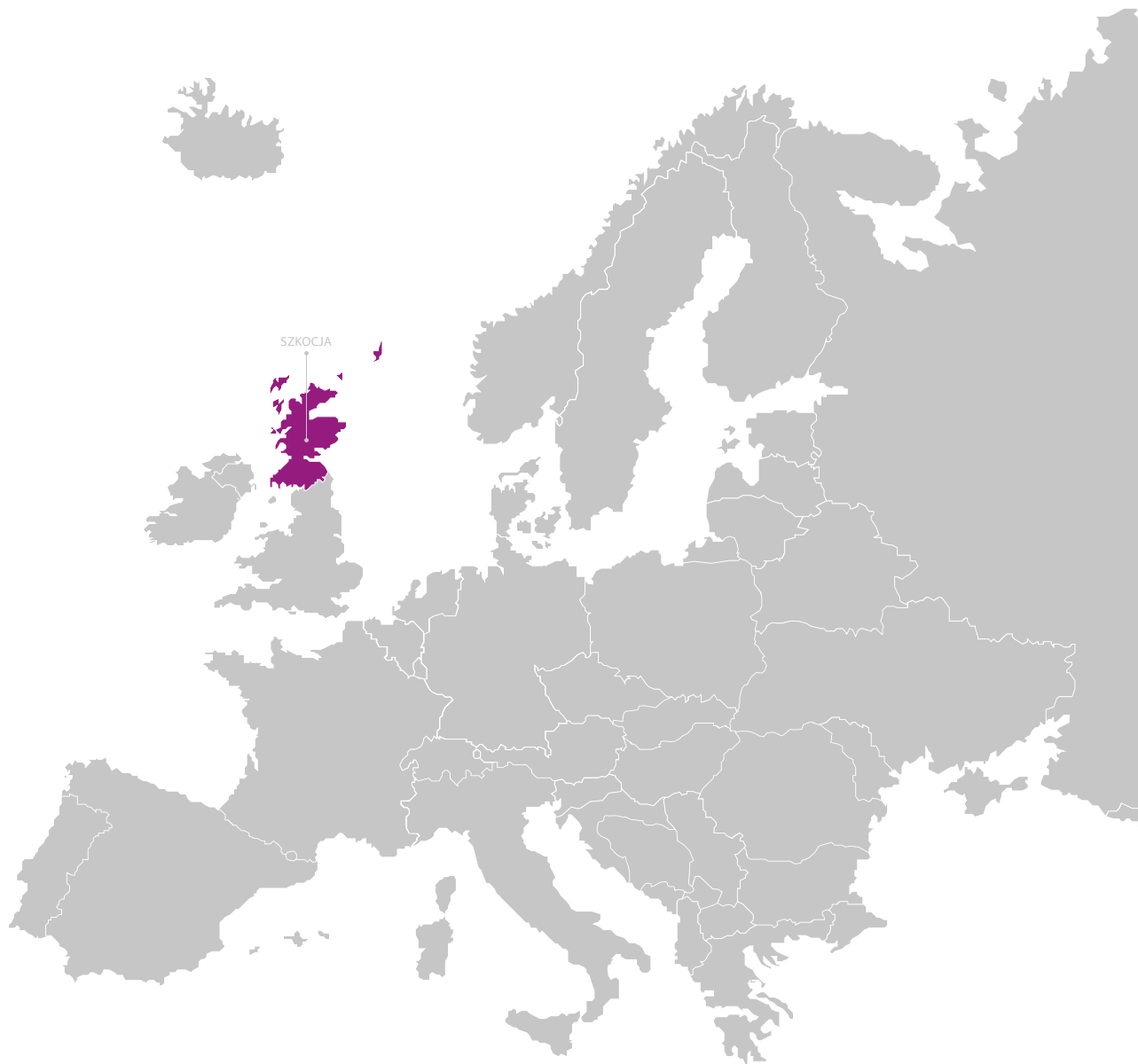
W sierpniu 2019 r. przedstawiono projekt nowelizacji ustawy o uczeniu się przez całe życie, który miał na celu wprowadzenie zmian wspierających reformę systemu uczenia się przez całe życie zgodnie z wymogami rynku pracy, uregulowanie udziału przedstawicieli pracodawców w kształceniu ustawicznym i rozszerzenie podstawowych zasad walidacji efektów uczenia się uzyskanych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Proponowane zmiany dotyczą bezpośrednio wdrożenia Bazy NSK – obejmują definicję terminu „kwalifikacja”, a także „kwalifikacja zawodowa” oraz określają zasady, procedury i role stron zaangażowanych w rozwój Bazy NSK.

⁶ Raport dotyczący odniesienia Słowackiej Ramy Kwalifikacji do Europejskiej Ramy Kwalifikacji 2017, <https://ec.europa.eu/ploteus/en/referencing-reports-and-contacts>

Utworzenie Słowackiej Ramy Kwalifikacji (*SKKR*) i Krajowej Bazy Kwalifikacji (*NSK*) było pierwszym krokiem do wprowadzenia systemu walidacji i uznawania kwalifikacji uzyskiwanych w drodze edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego na Słowacji. Konieczne będą dalsze zmiany legislacyjne w celu zdefiniowania i budowy bardziej efektywnych procedur, instytucji i innych elementów systemu. Pilotażowe wdrożenie i testowanie systemu walidacji ma się odbyć w ramach krajowego projektu w latach 2019–2024.

Rady sektorowe pozostają głównym podmiotem odpowiedzialnym za opisy kwalifikacji zawodowych i dalszy rozwój Bazy *NSK*. Do tej pory ich działania były prawie wyłącznie związane z projektami krajowymi (włączając w to finansowanie). Nie próbowano tworzyć stabilnych rozwiązań instytucjonalnych zgodnych z tymi stosowanymi w innych krajach europejskich. Rady sektorowe mają w dalszym ciągu charakter doraźnie tworzonych grup złożonych z niezależnych ekspertów, a nie profesjonalnych organów, które budują swoją wiedzę fachową w kontekście krajowym i międzynarodowym. Instytucjonalizacja rad sektorowych jest warunkiem wstępnym do zapewnienia ich trwałości, profesjonalizmu i stabilności finansowej, a także dalszego zapewnienia jakości Bazy *NSK*.

Należy również zwrócić uwagę na sposób formułowania efektów uczenia się. Konieczne jest przeszkolenie w tym zakresie wszystkich zaangażowanych podmiotów, a także dokonanie przeglądu i krytycznej analizy najnowszej wersji bazy. Istotne jest również trafne dobieranie kwalifikacji włączanych do Bazy *NSK* na podstawie dogłębnej analizy zmian i potrzeb rynku pracy w poszczególnych sektorach. Pierwszy etap wdrażania Krajowej Bazy Kwalifikacji (*NSK*) został zamknięty w momencie zakończenia konfiguracji technicznej, po opracowaniu koncepcji metodologicznej i opisanii części zestawu kwalifikacji. Jednak baza wymaga dalszych prac, w tym wzmocnienia zasobów kadrowych i instytucjonalnych, a także dopracowania procedur oraz opracowania wysokiej jakości opisów kwalifikacji.

SZKOCJA

BAZA DANYCH SZKOCKIEJ RAMY KWALIFIKACJI

<https://scqf.org.uk/the-framework/search-database/>

STRUKTURA BAZY DANYCH/REJESTRU

Baza Danych SCQF¹ to dostępny online krajowy rejestr kwalifikacji, które mają przypisany poziom Szkockiej Ramy Kwalifikacji (SCQF) oraz określoną liczbę punktów przypisaną do osiągnięć (*credit points*)². Wszystkie kwalifikacje³, które spełniają warunki włączania do ramy⁴, są wprowadzane do bazy. Ponieważ włączenie kwalifikacji do Szkockiej Ramy Kwalifikacji jest dobrowolne, oznacza to, że baza nie obejmuje wszystkich kwalifikacji, które mogą być dostępne dla osób uczących się w Szkocji. Istnieją również inne bazy danych – o węższym lub szerszym zakresie – gromadzące kwalifikacje, które mogą, ale nie muszą być uwzględnione w SCQF.

Publiczna część Bazy Danych SCQF jest dostępna na stronie głównej SCQF i można z niej korzystać bez konieczności logowania się. Wyszukiwarka umożliwia użytkownikom znalezienie informacji w bazie według następujących kategorii: dziedzina kwalifikacji, poziom, właściciel kwalifikacji i instytucja *Credit Rating Body* (CRB)⁵.

¹ <http://scqf.org.uk/the-framework/search-database/>

² Jeden punkt SCQF oznacza orientacyjne 10 godzin nauki. Punkty stanowią dla osób uczących się, pracodawców i instytucji edukacyjnych sposób opisywania i porównywania nakładu pracy wymaganego dla uzyskania określonych efektów uczenia się, nabycia danej kwalifikacji czy realizacji programu nauczania na danym poziomie SCQF.

³ W SCQF użyty jest termin „programy nauczania” w odniesieniu do uczenia się, którego jakość jest zapewniona, efekty uczenia się są weryfikowane i któremu przypisano poziom SCQF oraz punkty. Termin „programy nauczania” jest często używany do opisywania uczenia się, które kończy się nadaniem certyfikatu i które nie jest związane z typowymi (tj. pochodzącymi z edukacji formalnej) kwalifikacjami. Jednakże, w rozumieniu EQF, „kwalifikacja” jest używana do opisanego całego takiego poświadczanego uczenia się. Aby uniknąć wątpliwości, w niniejszym rozdziale termin „kwalifikacja” jest używany w celu opisanego każdego weryfikowanego, jakościowo potwierdzonego i certyfikowanego uczenia się, niezależnie od kontekstu, w którym to uczenie się odbywało. Kwalifikacje w Szkocji są ściśle powiązane z programami nauczania prowadzącymi do ich uzyskania – do tego stopnia, że pojęcia *qualification* i *learning programme* są stosowane zamiennie.

⁴ Proces włączania kwalifikacji do ramy określany jest w szkockim systemie jako *credit rating*, co oznacza m.in. przypisanie poziomu do kwalifikacji oraz określenie jej wartości punktowej.

⁵ *Credit Rating Bodies* mogą być instytucjami certyfikującymi oraz kształcącymi – ale funkcje te muszą być rozdzielone. CRB uzyskały uprawnienia od Partnerstwa SCQF do przypisywania poziomu ramy SCQF i określania wartości punktowej dla danej kwalifikacji. Więcej patrz: <https://scqf.org.uk/support/support-for-credit-rating-bodies/become-a-credit-rating-body/>

Ponieważ proces włączania kwalifikacji do ramy SCQF jest zdecentralizowany, dane do bazy wprowadzają instytucje CRB po zalogowaniu się na swoje konto. Obecnie zarejestrowanych jest 56 instytucji CRB⁶, które mają kontrolowany dostęp do niepublicznej części portalu. Każda instytucja CRB może przeglądać kwalifikacje i edytować informacje tylko o tych kwalifikacjach, które wprowadziła w ramach przyznanych jej uprawnień.

Baza Danych SCQF jest zarządzana przez niezależną organizację pozarządową – Szkockie Partnerstwo dla Kwalifikacji – *Scottish Credit and Qualifications Framework Partnership*.

Tabela 1 przedstawia dane o kwalifikacji dostępne publicznie. Poziom EQF jest automatycznie dodawany do kwalifikacji po wprowadzeniu jej do bazy przez instytucję CRB i jest widoczny dla wszystkich.

Niepubliczna część bazy zawiera dodatkowe informacje takie jak: daty przeprowadzenia przeglądu kwalifikacji, kody *ISCED* (Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji UNESCO), które są wypełniane automatycznie z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia poprawek przez CRB; dane użytkownika reprezentującego CRB, historia wykonanych operacji (w celu monitorowania wprowadzanych zmian).

Każda kwalifikacja ma określony okres ważności (zwykle wynosi on nie więcej niż 5 lat). Pod koniec tego okresu instytucja CRB przeprowadza przegląd kwalifikacji i w stosownych przypadkach ustala kolejny okres ważności funkcjonowania jej w systemie. Jeśli tego nie robi, kwalifikacja jest archiwizowana i przestaje funkcjonować. Po zarchiwizowaniu kwalifikacji, w niektórych przypadkach, istnieje nadal możliwość uzyskania certyfikatu, ale nie będzie na nim podany poziom SCQF ani liczba punktów, np. gdy właściciel kwalifikacji z różnych przyczyn (w tym finansowych) zdecyduje o wyłączeniu kwalifikacji z systemu SCQF).

Poniższy przykład przedstawia ogólnodostępne informacje o kwalifikacji znajdującej się w bazie, której właścicielem jest *Scottish Fire and Rescue Service – TED* (szkocka straż pożarna). Więcej informacji dotyczących kwalifikacji oraz właściciela kwalifikacji (programu) można znaleźć na stronie internetowej danych CRB, do których podane są linki.

⁶ <https://scqf.org.uk/support/support-for-credit-rating-bodies/support-for-existing-credit-rating-bodies/>

Tabela 1. Przykład z Bazy Danych SCQF przedstawiający kwalifikację nadawaną przez *Scottish Fire and Rescue Service*.

Należy podkreślić, że w Bazie Danych SCQF znajdują się informacje dotyczące rezultatu procesu nadawania poziomu kwalifikacji i oszacowania nakładu pracy niezbędnego do jej uzyskania (*credit rating*). Sama baza nie jest narzędziem do składania ani rozpatrywania wniosków o włączenie kwalifikacji do systemu.

Instruktor aparatury oddechowej	
Poziom SCQF	8
Punkty SCQF	10
Cele	Trwający 10 dni kurs przygotowuje kandydatów do objęcia stanowiska instruktora aparatury oddechowej w Szkockiej Straży Pożarnej i Służbach Ratunkowych (<i>SFRS</i>). Celem jest umożliwienie instruktorom prowadzenie szkolenia na odpowiednim poziomie technicznym i praktycznym zgodnie z określonymi kryteriami, z wykorzystaniem uznanych procedur, w odpowiednich miejscach i z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu, aby zapewnić bezpieczeństwo strażaków.
Zakres tematyczny	Służby publiczne
Właściciel programu	Szkocka Straż Pożarna i Służby Ratunkowe
Organ oceniający (CRB)	Szkocka Straż Pożarna i Służby Ratunkowe – Szkolenie i Rozwój Pracowników
Grupa docelowa	Wykwalifikowani użytkownicy aparatury oddechowej
Uzyskane umiejętności	Pod koniec kursu uczestnicy będą w stanie: 1. Przeprowadzić szkolenie i udzielić instrukcji dotyczących zestawu aparatury oddechowej i urządzeń pomocniczych 2. Zastosować się do standardów bezpiecznego szkolenia i udzielania instrukcji na temat sposobu wykorzystania aparatury oddechowej 3. Rozpoznać oznaki stresu fizjologicznego i psychologicznego 4. Prowadzić odpowiednie szkolenie dotyczące prawidłowego zastosowania aparatury oddechowej 5. Planować praktyczne szkolenie z zakresu aparatury oddechowej 6. Prowadzić szkolenia doskonalące z zakresu wykorzystania aparatury oddechowej
Data włączenia	16 marca 2017
Poziom EQF	5

Proces włączania kwalifikacji do ramy jest przeprowadzany poza bazą przez instytucje *CRB* zgodnie z Zasadami Działania *SCQF – SCQF Principles*⁷.

HISTORIA BAZY DANYCH *SCQF*

Baza Danych *SCQF* była pierwotnie narzędziem służącym do gromadzenia danych z arkuszy kalkulacyjnych przesyłanych do *SCQF* przez instytucje *CRB*. W 2011 r. pojawiła się w nowej odsłonie – tym razem z możliwością bezpośredniego wprowadzania danych przez te instytucje. Nie istniała jednak możliwość weryfikacji zamieszczanych wpisów przed ich opublikowaniem. Ta wersja nie była również szczególnie przyjazna dla użytkowników ani funkcjonalna w zakresie wyszukiwania informacji. Wprowadzanie danych przez instytucje *CRB* do bazy również było utrudnione. Tworzenie podsumowań statystycznych i możliwość analizowania kwalifikacji włączonych do ramy były ograniczone, a pojawiające się przy wprowadzaniu danych błędy były czasami widoczne również dla użytkowników.

W 2014 r. oraz w 2016 r. podjęto decyzje dotyczące dalszych prac nad bazą i jej rozbudową przy wsparciu finansowym i pomocy Komisji Europejskiej. Dokonano przeglądu pól zawierających poszczególne informacje i dostosowano je do wymagań zawartych w Załączniku VI do zalecenia UE⁸.

Znaczna część pracy polegała na włączeniu do bazy informacji o efektach uczenia się. Wcześniej baza zawierała prosty opis każdej kwalifikacji. Został on uzupełniony o pola dotyczące celu danej kwalifikacji, grupy docelowej i zdobywanych umiejętności. Uznano, że w ten sposób zostaną zaprezentowane informacje o efektach uczenia się. Należy jednak zauważyć, że prace od strony technicznej zostały już zakończone, wypełnianie dodatkowych pól przez instytucje *CRB* jest kontynuowane, co może potrwać jeszcze kilka lat. Kwestia ta została szerzej omówiona w dalszej części rozdziału.

Baza Danych *SCQF* jest obecnie kompatybilna z przeglądarkami obsługującymi HTML5 i wykorzystuje przesyłanie zserializowanych danych w technologii AJAX/JSON oraz biblioteki do budowania interfejsów użytkownika: JQuery, Infragistics i Bootstrap.

⁷ https://scqf.org.uk/media/1125/scqf_handbook_web_final_2015.pdf, s. 2–5.

⁸ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie i uchylające zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie.

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE BAZY DANYCH SCQF

Podobnie jak w przypadku funkcjonowania Szkockiej Ramy Kwalifikacji (SCQF), nie istnieją żadne przepisy prawne regulujące działanie Bazy Danych SCQF. Instytucje CRB muszą przestrzegać 25 zasad wymaganych przy opisie kwalifikacji, które zostały zawarte w podręczniku SCQF (*SCQF Handbook*)⁹. Zgodnie z zasadą nr 11 „organy oceniające są odpowiedzialne za przesyłanie szczegółowych danych o wszystkich kwalifikacjach/programach kształcenia do Bazy SCQF”, a kwalifikacje, aby zostać włączone do ramy, muszą być zgodne z wymaganiami i kryteriami.

ROLA INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

Nadzór i zarządzanie Bazą Danych SCQF należy do organizacji *SCQF Partnership – the Scottish Credit and Qualifications Framework Partnership*. Jej rola polega na monitorowaniu wpisów dokonywanych przez instytucje CRB. Do jej kompetencji nie należy zatwierdzanie poziomu SCQF danej kwalifikacji ani oszacowanie nakładu pracy wymaganego do jej uzyskania. Instytucje CRB wprowadzają kwalifikacje do bazy bezpośrednio do jej niepublicznej części. Mogą zapisywać „wersje robocze” opisów kwalifikacji, dopóki nie będą gotowe do przesłania. Gdy kwalifikacja zostanie przesłana, jej status zmienia się na „przesłana”. Partnerstwo SCQF zostaje wówczas powiadamiane za pomocą poczty elektronicznej, że do bazy dodano nową kwalifikację. Pracownicy Partnerstwa SCQF mogą wówczas zapoznać się z treścią opisu kwalifikacji i sprawdzić podstawowe informacje. Weryfikują, czy nazwa nie narusza żadnych wytycznych dotyczących nomenklatury, czy informacje nie zawierają niespójności oraz czy nie ma błędów typograficznych. W tym momencie pracownicy Partnerstwa SCQF mogą „opublikować” kwalifikację lub przesłać do instytucji CRB dodatkowe pytania w celu uzyskania potrzebnych wyjaśnień.

Kwalifikacja po opublikowaniu jest widoczna na portalu publicznym. Jeżeli zawiera szczególny rodzaj informacji lub istnieją względy handlowe lub związane z bezpieczeństwem, instytucja CRB może oznaczyć kwalifikację jako „prywatną”. Wówczas nie jest ona widoczna dla wszystkich użytkowników. Do jej opisu mają wtedy dostęp instytucja CRB oraz Partnerstwo SCQF. Może to dotyczyć na przykład kwalifikacji zgłaszanych przez służby ratownicze lub takich, które są związane z poufnymi danymi handlowymi.

Partnerstwo SCQF monitoruje również daty przeglądu kwalifikacji. Na 6 miesięcy przed upływem terminu, z systemu automatycznie wysyłane jest

⁹ https://scqf.org.uk/media/1125/scqf_handbook_web_final_2015.pdf

przypomnienie do instytucji *CRB*, tak aby zdążyły one dokonać przeglądu w odpowiednim czasie. Po upływie terminu kwalifikacja jest oznaczona kolorem pomarańczowym – nie jest to widoczne w części publicznej bazy. Jeśli nie zostanie dokonana aktualizacja informacji, Partnerstwo *SCQF* kontaktuje się z instytucją *CRB*.

Partnerstwo *SCQF* może również udostępniać pewien zakres przechowywanych danych innym zainteresowanym stronom i w ten sposób dostarczać kluczowe dane statystyczne.

KWALIFIKACJE GROMADZONE W BAZIE DANYCH *SCQF*

Wszystkie kwalifikacje, które mają określony poziom i oszacowany nakład pracy wymagany do jej uzyskania, są wprowadzane do Bazy Danych *SCQF*. Mogą to być kwalifikacje zarówno formalne, jak i pozaformalne. Obecnie w bazie znajduje się ponad 11 500 kwalifikacji, z których ponad 850 pochodzi spoza edukacji formalnej.

Kwalifikacje te mogą należeć bezpośrednio do instytucji *CRB* lub do strony trzeciej. Właścicielami kwalifikacji są: uniwersytety, kolegia (ang. *colleges*), pracodawcy, organizacje zawodowe, instytucje publiczne, organizacje społeczne, organizacje charytatywne, związki zawodowe, organizacje młodzieżowe i wiele innych instytucji należących do różnych sektorów.

ZASADY WŁĄCZANIA KWALIFIKACJI DO BAZY DANYCH *SCQF*

Aby kwalifikacja uzyskała poziom i oszacowany nakład pracy, czyli mogła zostać włączona do bazy, muszą zostać spełnione następujące kryteria:

- Opis kwalifikacji został przygotowany w języku efektów uczenia się.
- Nakład pracy wymagany do uzyskania kwalifikacji wynosi co najmniej 10 godzin.
- W celu uzyskania kwalifikacji wymagana jest odpowiednio zaprojektowana weryfikacja efektów uczenia się.
- Kwalifikacja podlega procesowi zapewniania jakości.

Kwalifikacja musi przejść przez kontrolowany pod kątem jakości proces włączania do ramy, który jest przeprowadzany wyłącznie przez instytucje *CRB* zgodnie z wytycznymi określonymi w podręczniku *SCQF* (*SCQF Handbook*).

Do obowiązkowych pól zawierających podstawowe informacje o kwalifikacji należą:

- nazwa organizacji, która jest właścicielem kwalifikacji
- nazwa programu (kwalifikacji)
- nazwa instytucji *CRB*
- dziedzina kwalifikacji
- poziom *SCQF*
- liczba punktów *SCQF* (wymagany jest odpowiedni format)¹⁰

Pola opcjonalne, do których wypełniania są zachęcane instytucje *CRB*, to:

- cele kwalifikacji
- grupa docelowa
- osiągnięte umiejętności
- dodatkowy obszar tematyczny

Wszystkie pola razem zawierają informacje dotyczące efektów uczenia się. Efekty uczenia się w Szkocji, w zależności od rodzajów kwalifikacji, mogą się różnić formatem, a także ich liczbą – w przypadku niektórych kwalifikacji o szerszym zakresie, takich jak dyplomy naukowe i zawodowe stopnie naukowe lub Szkockie Kwalifikacje Zawodowe (*Scottish Vocational Qualifications*), liczba efektów uczenia się może być wyrażona w setkach. Taka ilość danych jest zbyt duża, aby mogła być obecnie przechowywana w bazie w łatwym do przesyłania formacie elektronicznym¹¹.

Informacje o efektach uczenia się nie były początkowo wprowadzane do Bazy Danych *SCQF*. Włączenie ich do systemu było związane z realizacją prac polegających na połączeniu Bazy Danych *SCQF* z portalem europejskim. Dodano trzy dodatkowe pola do opisu (cel kwalifikacji, grupa docelowa, zdobyte umiejętności). Instytucje *CRB* zajmują się obecnie uzupełnianiem tych pól podczas dokonywania przeglądu kwalifikacji przed upływem jej daty ważności. W niektórych przypadkach instytucje *CRB* będą musiały przeprowadzić dodatkowe analizy dotyczące elektronicznego¹² wprowadzenia danych. Uzupełnienie tych pól nie jest w związku z tym obecnie obowiązkowe, aby były możliwe dalsze prace związane z włączaniem kwalifikacji do systemu w czasie aktualizacji zawartości Bazy Danych *SCQF*.

¹⁰ Punkty (*credit points*) muszą być przypisane do kwalifikacji w następujących kategoriach: X, co najmniej X, między X i Y lub nie dotyczy. Kategoria „nie dotyczy” używana jest tylko w odniesieniu do stopni naukowych.

¹¹ W niektórych przypadkach należy skontaktować się bezpośrednio z właścicielem kwalifikacji w celu uzyskania szczegółowych informacji na temat efektów uczenia się.

¹² Na przykład niektórzy właściciele kwalifikacji nie przechowują informacji o kwalifikacji w wersji elektronicznej lub jest ona w formacie, który nie umożliwia łatwego załadowania ich do bazy.

Istnieje zestaw wytycznych dotyczących nazewnictwa kwalifikacji. Niektóre nazwy kwalifikacji są chronione i mogą być używane tylko przez określone instytucje w odniesieniu do określonych rodzajów kwalifikacji, takich jak *Bachelor of Science* (licencjat nauk ścisłych) lub *Higher National Diploma* (dyplom ukończenia studiów technicznych). Ponadto niektóre rodzaje kwalifikacji mają określone przez branżę poziomy i liczbę punktów, których należy przestrzegać.

ZASADY WERYFIKACJI PODMIOTÓW

Tylko instytucje CRB mogą nadawać poziom i określać nakład pracy wymagany do uzyskania kwalifikacji, co pozwala na włączenie kwalifikacji do Szkockiej Ramy Kwalifikacji (SCQF) i Bazy Danych SCQF. Wszystkie uniwersytety, kolegia oraz Szkocki Urząd ds. Kwalifikacji (*Scottish Qualifications Authority*) objęły automatycznie funkcje CRB od początku obowiązywania Szkockiej Ramy Kwalifikacji. Każda inna instytucja, która chciałaby uzyskać uprawnienia instytucji CRB, musi spełniać kryteria określone w Modelu Zapewnienia Jakości (*Quality Assurance Model*)¹³ i będzie podlegała rygorystycznemu procesowi certyfikacji.

Działalność wszystkich instytucji CRB w zakresie włączania kwalifikacji do ramy jest monitorowana pod względem jakości raz do roku, a co 4 lata dana instytucja CRB jest poddawana szerszej kontroli jakości. Wszystkie kolegia (ang. *colleges*) podlegają ocenie przeprowadzanej regularnie przez *Education Scotland* i przez Partnerstwo SCQF, a uniwersytety są weryfikowane regularnie przez Szkocką Agencję ds. Zapewniania Jakości (*Quality Assurance Agency Scotland*). Zapewnienie jakości kwalifikacji włączonych do systemu jest częścią tych przeglądów.

Każda instytucja CRB musi wyznaczyć co najmniej jedną osobę odpowiedzialną za przesyłanie danych do bazy. Musi się ona zarejestrować i otrzymać indywidualne hasło. Konieczne jest również wskazanie głównej osoby kontaktowej, do której trafiają wszystkie zawiadomienia z bazy danych dotyczące przeglądu kwalifikacji. Do wyznaczonej osoby trafiają wszelkie pytania dotyczące informacji wprowadzanych przez dany CRB do Bazy Danych SCQF.

APLIKACJE WSPIERAJĄCE INTERESARIUSZY

Do portalu publicznego, który zawiera ograniczony zakres danych, mają dostęp wszyscy zainteresowani bez konieczności logowania się. Funkcja wyszukiwania umożliwia znalezienie informacji według nazwy instytucji CRB, właściciela

¹³ <https://scqf.org.uk/media/1133/scqf-qam-updated-nov-2014.pdf>

kwalifikacji, poziomu ramy lub zakresu poziomu, tematu oraz słowa kluczowego. Możliwe jest również przeszukiwanie archiwalnych spisów w bazie.

Partnerstwo SCQF może monitorować liczbę wejść na stronę bazy oraz szczegóły wyszukiwań w celu zidentyfikowania kluczowych obszarów lub tematów, którymi są zainteresowani użytkownicy. Ponieważ nie jest wymagane logowanie się, identyfikacja osoby korzystającej z portalu nie jest możliwa.

Część portalu dostępna dla instytucji CRB umożliwia wprowadzanie danych dotyczących pojedynczych kwalifikacji lub przesyłanie zbiorcze za pomocą plików XML, jeżeli instytucja CRB ma dużą liczbę danych do przesłania w jednej aktualizacji. Portal umożliwia instytucjom CRB bezpieczne przesyłanie wszelkiej dodatkowej dokumentacji związanej z wynikami procesu włączania kwalifikacji do ramy. Dla użytkowników reprezentujących instytucje CRB został opracowany specjalny zestaw wskazówek, w którym znajdują się zrzuty ekranowe¹⁴. Poradnik ten pomaga zrozumieć zarówno zasady funkcjonowania portalu publicznego, jak i części dostępnej dla instytucji CRB. Został on również opracowany dzięki wsparciu finansowemu otrzymanemu od Komisji Europejskiej.

Instytucje CRB mają możliwość eksportu własnych zestawów danych do programu Excel w celu ich dalszego wykorzystania. Pracownicy Partnerstwa SCQF również mogą eksportować pełne i wybrane zestawy danych w formacie Excel w celu ich dalszego opracowania i analizy. Dzięki tej funkcji Partnerstwo SCQF może dostarczać interesariuszom interesujące ich dane i statystyki. Były one podstawą do przeprowadzenia ważnych rozmów z kluczowymi instytucjami, w tym z rządem Szkocji.

Pracownicy Partnerstwa SCQF mają dostęp do szczegółowego rejestru czynności dla każdego rekordu kwalifikacji. Umożliwia to śledzenie zmian wprowadzonych przez konkretnych użytkowników.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Prace nad uzupełnieniem nowych pól opisowych kwalifikacji w celu ułatwienia połączenia Bazy Danych SCQF z europejskim portalem LOQ (*Learning Opportunities and Qualifications in Europe*) będą kontynuowane. Jak wspomniano wcześniej, rozpoczęły się one kilka lat temu, są finansowane przez Komisję Europejską i polegają na stworzeniu dodatkowych pól w bazie dotyczących celów kwalifikacji (programu), grupy docelowej i zdobytych umiejętności (na

¹⁴ <https://scqf.org.uk/media/1451/scqf-database-explained-guidance-document-updated-may18-final.pdf>

podstawie efektów uczenia się). Te informacje nie były wcześniej wyodrębnione, co powodowało trudności w scaleniu danych z bazy z portalem *LOQ* i muszą aktualnie zostać dodane przez instytucje *CRB*. W tym celu należy sprawdzić, jakie są techniczne możliwości odpowiedniej konwersji danych i ich zbiorczego przesyłania. W niektórych przypadkach informacje te będą musiały zostać wprowadzone ręcznie i będą aktualizowane w terminach przeglądu poszczególnych kwalifikacji.

W trakcie realizacji projektów finansowanych ze środków europejskich powołano grupę roboczą użytkowników Bazy Danych *SCQF*, której zadaniem będzie poszukiwanie możliwości wprowadzania ulepszeń w bazie, w tym uzupełniania dodatkowych pól oraz rozszerzania zakresu dostępnych danych i udostępniania linków do innych inicjatyw krajowych.

Obecnie trwają prace, których celem jest umożliwienie instytucjom *CRB* i Partnerstwu *SCQF* wyodrębnienia kwalifikacji w Bazie Danych *SCQF*, które spełniają potrzeby określonych inicjatyw rządowych lub są odpowiednie dla osób uczących się z określonej grupy docelowej. Dzięki temu instytucje krajowe będą mogły prowadzić analizy statystyczne i otrzymywać interesujące je informacje. Przewiduje się, że część informacji o kwalifikacjach będzie dostępna dzięki funkcji wyszukiwania w publicznej Bazie Danych *SCQF*, o ile będą one przydatne dla wszystkich użytkowników.

Więcej na temat Szkockiej Ramy Kwalifikacji i Partnerstwa *SCQFP* można znaleźć na stronie internetowej *SCQF*¹⁵, a szczegółowe informacje na temat *SCQF* i szkockiego systemu edukacji oraz odniesień do Europejskiej Ramy Kwalifikacji (*EQF*) dostępne są w wersji raportu referencyjnego *SCQF-EQF* z 2019 roku¹⁶.

¹⁵ <https://scqf.org.uk/>

¹⁶ <https://scqf.org.uk/media/1695/eqf-re-referencing-report-final-may-2019.pdf>

O autorach

Jana Admine, absolwentka kierunku Studia Azjatyckie – Sinologia na Uniwersytecie Łotewskim. Od 2018 roku pracuje jako ekspert ds. projektów w Akademickim Centrum Informacji na Łotwie i jest odpowiedzialna za wdrażanie Łotewskiej Krajowej Ramy Kwalifikacji przy wykorzystaniu Łotewskiej Bazy Kwalifikacji. Bierze udział w spotkaniach różnych grup roboczych ds. polityki edukacyjnej na szczereblu europejskim. Posiada prawie 10-letnie doświadczenie w pracy w szkolnictwie wyższym, a od 2016 roku jest odpowiedzialna za wiele projektów informatycznych dotyczących cyfryzacji edukacji.

Brigitte Bouquet jest międzynarodowym ekspertem w zakresie kwalifikacji w ramach *France Compétences*, nowej organizacji odpowiedzialnej za prawne aspekty kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz za Francuską Ramę Kwalifikacji. W 2009 r. została powołana do *Commission Nationale de la Certification Professionnelle* (CNCP), czyli organizacji sprawującej nadzór nad krajową ramą kwalifikacji; zaangażowana była również w tworzenie portalu internetowego CNCP oraz prace nad modyfikacją dwóch krajowych rejestrów kwalifikacji. Wcześniej związana była z wdrażaniem technologii komunikacyjno-informacyjnych w różnych dziedzinach (komputeryzacja systemu ubezpieczeń w zakresie zdrowia i zatrudnienia). Brigitte Bouquet jest francuskim ekspertem w Grupie Doradczej EQF, reprezentowała tę grupę w Zarządzie ESCO.

Dr Marcin Będkowski, adiunkt w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Zakładu Językoznawstwa Komputerowego, ekspert w Instytucie Badań Edukacyjnych. Obszary zainteresowań naukowych: metodologia nauk humanistycznych, filozofia analityczna, semiotyka logiczna, językoznawstwo komputerowe, logika praktyczna. Autor książki *Parafrazowanie – metoda – analiza*. Członek zespołu redakcyjnego [Edukacji Filozoficznej].

Łukasz Budzynowski, od lipca 2017 zastępca lidera działu informatyki w Instytucie Badań Edukacyjnych, opiekun dwóch zadań dotyczących utrzymania i obsługi systemu informatycznego oraz programowania nowych rozwiązań w rejestrze w ramach projektu „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”. W latach 2014–2015 był odpowiedzialny za przygotowanie koncepcji działania systemu informatycznego Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji. Od 2015 do 2017 roku pracował w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Z branżą teleinformatyczną związany jest od 20 lat.

Wolfgang Denk studiował politologię w Holandii i Austrii, podjął również studia nauczycielskie na Uniwersytecie Wiedeńskim. Od 2014 roku pracuje jako ekspert w austriackim Krajowym Punkcie Koordynacyjnym, gdzie jest odpowiedzialny za wdrażanie Austriackiej Krajowej Ramy Kwalifikacji; uczestniczy w pracach grup roboczych na szczeblu europejskim. Pełni również funkcję międzynarodowego eksperta w projektach europejskich.

Sheila Dunn, Dyrektor ds. Jakości i Rozwoju Międzynarodowego w *Scottish Credit and Qualifications Framework Partnership (SCQF)*, gdzie odpowiada za działania związane z jakością i integralnością krajowej ramy kwalifikacji (SCQF), bazę SCQF oraz szereg działań w zakresie zwiększania kompetencji instytucji związanych z walidacją uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Prowadzi również prace związane z SCQF i jego powiązaniem z innymi krajowymi ramami kwalifikacji na całym świecie. Pracuje w edukacji od niemal 30 lat – rozpoczęła swoją karierę jako pracownik naukowy, a następnie podjęła pracę związaną z zapewnianiem jakości w sektorze szkolnictwa wyższego i zawodowego.

Ľubica Gállová, od 2017 roku Dyrektor Departamentu Polityki UE w Państwowym Instytucie Edukacji Zawodowej; pełniła funkcję krajowego koordynatora ds. polityki UE w dziedzinie kształcenia zawodowego i kształcenia dorosłych na Słowacji; związana głównie z europejskimi ramami kwalifikacji, *EQAVET*, *ECVET*, *EPALE* oraz Europejską Agendą w Zakresie Uczenia się Dorosłych. Jest członkiem Grupy Doradczej EQF oraz Grupy Doradczej EUROPASS koordynowanych przez Komisję Europejską, a także różnych grup roboczych i eksperckich. Posiada wieloletnie doświadczenie jako kierownik projektów w dziedzinie edukacji i polityki Unii Europejskiej w różnych dziedzinach (organizacje pozarządowe, biznes, administracja publiczna).

Bartłomiej Głowacki, absolwent nauk politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Zawodowo od 2002 r. związany z obszarem edukacji i systemem oświaty. Od 2014 r. pracownik Instytutu Badań Edukacyjnych. Uczestniczył w projektach związanych z opracowaniem, pilotażem i wdrażaniem krajowych ram kwalifikacji w Polsce. Obecnie w ramach projektu „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji” odpowiedzialny m.in. za przyjmowanie i ocenę formalną wszystkich typów wniosków składanych do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, dokonywanie wpisów i aktualizację informacji o kwalifikacjach, obsługę użytkowników oraz systemu informatycznego.

Marek Kopyt, Lider Ekspert Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji, członek ESCO Maintenance Committee przy Komisji Europejskiej, lider Zespołu Technologii Informatycznych w Instytucie Badań Edukacyjnych, ekspert międzynarodowy i członek zespołów w ramach projektów unijnych dotyczących systemów kwalifikacji, walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego (*VNFIL*), szkolnictwa zawodowego i edukacji dorosłych realizowanych w Polsce, Macedonii Północnej (Twinning, Erasmus+) i na Barbadosie (*ECDC*).

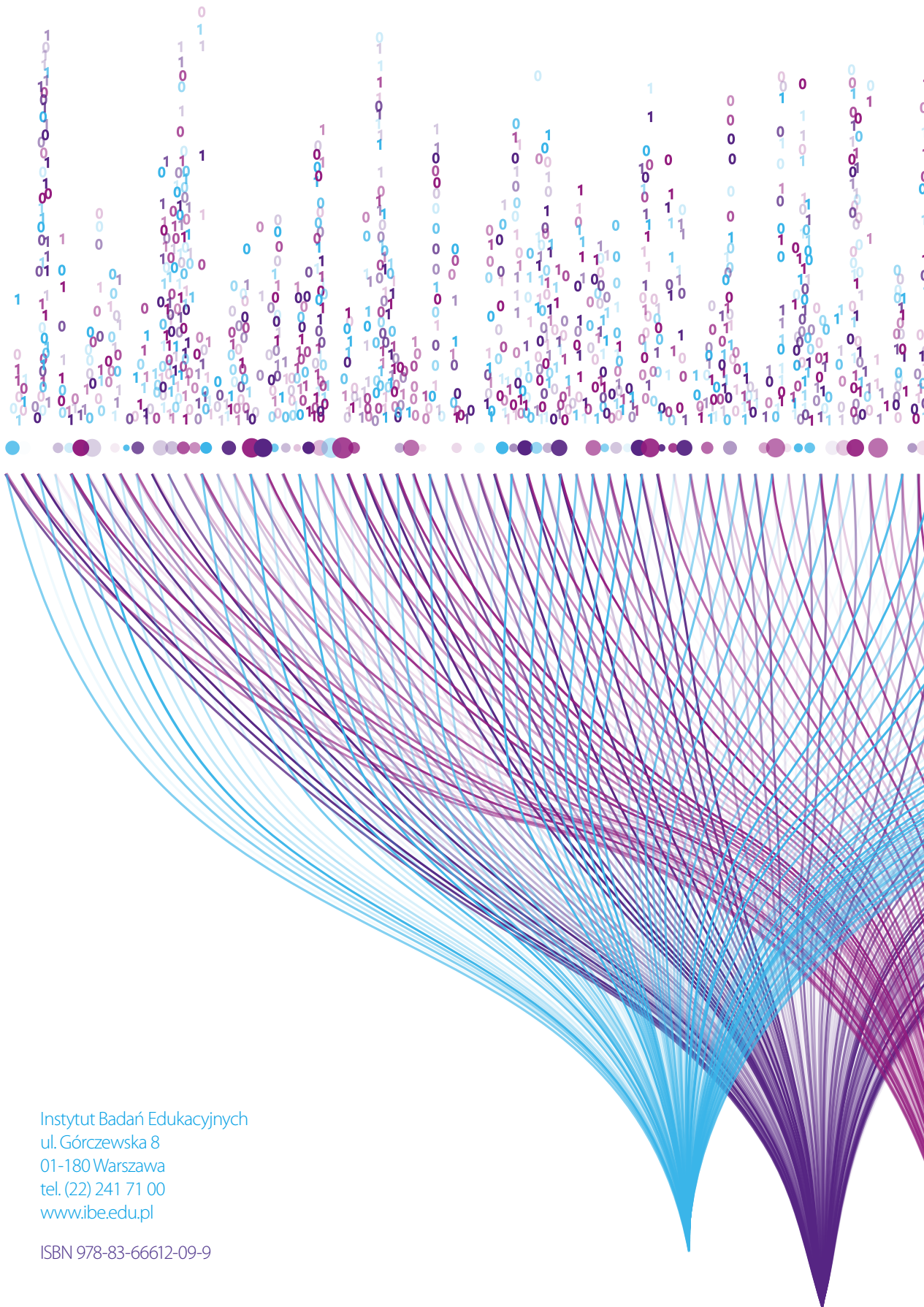
Ana Tecilazić Goršić, Dyrektor Departamentu Sektora Rozwoju Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Nauki i Edukacji Republiki Chorwacji od 2012 r. Ekspert ds. polityki państwa w zakresie szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, zatrudnienia, zapewniania jakości, uznawania zagranicznych kwalifikacji edukacyjnych i zawodowych, finansowania opartego na wynikach w szkolnictwie wyższym, ram kwalifikacji, walidacji wcześniejszego wykształcenia – w tym kształcenia pozaformalnego i nieformalnego uczenia się, spraw europejskich i umiędzynarodawiania szkolnictwa wyższego. Uczestniczy w opracowywaniu strategii, polityk publicznych, ustawodawstwa oraz projektów rozwojowych we wspomnianych obszarach. Przedstawiciel Chorwacji w wielu organach, grupach i sieciach na poziomie europejskim, takich jak Grupa Doradcza *EQF*, *European Commission's Working Group on Modernization of Higher Education*, a także przedstawiciel Chorwacji w *Bologna Follow-up Group* oraz *Bologna Implementation and Coordination Group*. Kieruje pracami dotyczącymi rozwoju Chorwackiej Ramy Kwalifikacji (*CROQF*) w Ministerstwie Nauki i Edukacji, a w szczególności odpowiada za dalszy rozwój ram instytucjonalnych i przepisów dotyczących *CROQF* oraz odpowiednich polityk, w szczególności w zakresie uznawania kwalifikacji i zapewnienie jakości.

Wojciech Stęchły, od 2011 roku ekspert ds. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w Instytucie Badań Edukacyjnych. Współautor *Raportu referencyjnego. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji na rzecz uczenia się przez całe życie do Europejskiej Ramy Kwalifikacji*. Obecnie konsultant naukowy/merytoryczny w projekcie „Prowadzenie i Rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”. Współautor publikacji poświęconych formułowaniu efektów uczenia się, opisowi kwalifikacji, kształceniu w Polsce, Polskiej Ramie Kwalifikacji (PRK) i przypisywaniu poziomów do kwalifikacji. Członek Krajowego Zespołu Ekspertów *ECVET*. Ekspert w zakresie ram kwalifikacji, efektów uczenia się, projektowania kwalifikacji w Instytucie

Badań Edukacyjnych. Asystent w Szkole Głównej Handlowej w Ośrodku Rozwoju Studiów Ekonomicznych oraz członek zespołu pełnomocnika rektora ds. uczelnianego systemu zarządzania jakością kształcenia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Lider projektu Erasmus+ pt. ConstructyVET pt. „Umiejętności kadry kierowniczej średniego szczebla w budownictwie. Dopasowanie kształcenia zawodowego do zmieniających się potrzeb przedsiębiorstw” oraz członek zespołów takich projektów jak: TRACK VET oraz DASCHE.

Barbi Svetec, od 2014 roku pracownik Ministerstwa Nauki i Edukacji Republiki Chorwacji. Jej prace koncentrują się przede wszystkim na Chorwackiej Ramie Kwalifikacji (CROQF), zapewnianiu jakości w szkolnictwie wyższym i sprawach europejskich. Zajmowała się różnymi aspektami tworzenia Chorwackiej Ramy Kwalifikacji (CROQF), w tym rozwojem Systemu Informatycznego Rejestru CROQF. Reprezentowała Republikę Chorwacji w różnych organach i sieciach na szczeblu UE, w tym w Komitecie Edukacji Rady UE, w sieci krajowych punktów koordynacyjnych ds. Europejskiej Ramy Kwalifikacji (EQF), a także w Grupie Roboczej Państw Członkowskich ds. Europejskiej klasyfikacji umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO).

Robert Ziółkowski, ekspert ds. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, związany z Instytutem Badań Edukacyjnych od 2014 roku. Pracował w projektach: „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”, „Włączanie kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz ograniczenie barier w rozwoju ZSK przez wspieranie interesariuszy systemu na poziomie krajowym i regionalnym”, a także „Budowa krajowego systemu kwalifikacji – wdrożenie zintegrowanego rejestru kwalifikacji w zakresie organizacyjno-instytucjonalnym”. W latach 2004–2006 pracował w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Absolwent Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku International Business Program. Ukończył podyplomowe studia Zarządzania Projektami w Szkole Głównej Handlowej oraz Studium Funduszy Unii Europejskich na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego.

Instytut Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8
01-180 Warszawa
tel. (22) 241 71 00
www.ibe.edu.pl

ISBN 978-83-66612-09-9